

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΘΙΚΩΝ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ

893

ὑπὸ

Δ. Δ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ καὶ Α. Α. ΜΑΓΚΛΗ.

(Ἀδελφὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις Ι. ΠΑΛΛΑΜΑΡΗ

—
1882.

ΤΩ: ΚΥΡΙΩ:

ΓΕΩΡΓΙΩ, ΣΒΟΡΩΝΩ,

ΣΥΜΜΑΘΗΤΗ: ΗΜΩΝ

ΕΙΛΙΚΡΙΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΑΝΑΤΙΘΕΑΣΙΝ

ΟΙ ΓΡΑΨΑΝΤΕΣ

Φίλτατε,

Πρὸς Σὲ, μεθ' οὗ εὐλικρινῆς ἀγάπη μᾶς συνδέει·
πρὸς Σὲ, μεθ' οὗ μέρος τοῦ νεανικοῦ μας βίου διήλ-
θομεν· πρὸς Σὲ, τὸν συμμαθητὴν ἡμῶν, τὸ πόνημα
τοῦτο ὡς τεκμήριον τῆς πρὸς Σὲ ἀδελφικῆς ἀγά-
πης ἀφιερῶμεν

Δ. Δ. ΚΑΔΟΓΗΡΟΥ

Α. Α. ΜΑΓΚΛΗ.

Η ΝΕΛΑΧΕ ΚΑΙ Ο ΖΑΜΟΡ

ΗΤΟΙ

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΥΪΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ.

Α΄.

Δύο ἄγριοι μαῦροι, νέοι καὶ στίλβοντες ὡς ὁ ἔβενος, ἔτρεχον κατὰ τινὰ ὄροσερὰν πρωΐαν ἐπὶ τοῦ ὄρους συνάγοντες ἄνθη. Ἐκ διχλειμμάτων δὲ ἴσταντο ρίπτοντες βλέμμα φιλόστοργον εἰς τὴν παρὰ τῇ ὄχθῃ τῆς θαλάσσης μικρὰν καλύβην τοῦ πατρός των, φοβούμενοι μὴ ἀποπλανηθῶσιν· ἀνεπαισθήτως ὅμως οὕτως ἀπεμακρύνθησαν, ὥστε οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπον πλέον εἰμὴ τὴν κορυφὴν τοῦ ἐκεῖ πλησίον ἀνυψουμένου φοίνικος.

— Ἀγαπητὴ μου Νελαχέ, εἶπεν ὁ μικρὸς Ζαμόρ, ἄς μὴ προχωρήσωμεν περαιτέρω, ἂν ἀργήσωμεν νὰ ἐπιστρέψωμεν, ὁ καλὸς πατὴρ μας θὰ ἦναι εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν, καὶ θὰ ἀναγκασθῇ νὰ πηγαίνη ἀπὸ θύραν εἰς θύραν καὶ νὰ ἐρωτᾷ τοὺς γείτονας ἂν εἶδαν τὰ μικρὰ παιδία του, καὶ τότε παρεκτὸς τῆς ἐντροπῆς θὰ εἴμεθα ἀκόμη καὶ πολλὰ κακοὶ νὰ πικραίνωμεν τὸν καλὸν μας πατέρα.

— Ναί, ναί, πολλὰ κακοὶ θὰ εἴμεθα, ἂν πικραίνωμεν τὸν πατέρα μας, ἀπεκρίθη ἡ Νελαχέ· ἄς ἐπιστρέψωμεν λοιπὸν εἰς τὴν καλύβην μας, ἀλλὰ προτιήτερα ἄς συνάξωμεν ἄνθη καὶ καρπούς. Καὶ μὲ τὰ ἄνθη νὰ ράνωμεν τὸν τάφον τῆς μητρός μας, τοὺς δὲ καρπούς νὰ φάγη ὁ πατὴρ μας ὑποκάτω ἀπὸ τὸν φοίνικα ὡς τοῦ ἀρέσει.

Καὶ αἱ μαῦραι καὶ εὐτραφεῖς αὐτῶν μικραὶ χεῖρες ἤρχισαν νὰ τρυγῶσιν ὅτε μὲν καρπούς, ὅτε δὲ ἄνθη κατὰβρεκτα ὑπὸ τῆς πρωϊνῆς ὀρόσου.

— Ἀδελφέ μου, ἔλεγεν ἡ μικρὰ Αἰθιοπίς, πόσῃ ἀγαλλίασιν αἰσθάνομαι, ὅταν κάμνω τι διὰ τὸν ἀγαπητόν μας πατέρα. Σκιρτᾷ ἡ καρδία μου, ἀπὸ χαρὰν ὅταν εὐρίσκω κανένα καλὸν καρπὸν καὶ ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι εἶναι δι' αὐτόν.

Ἐσυναΐξαμεν ἀρκετὰ ἄνθη καὶ καρπούς τώρα ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν πατέρα μας.

Ὁ Ζαμόρ ἔβαλε καὶ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ καρπούς καὶ τὰ ἄνθη ἐντὸς τοῦ κανίστρου, ὅπερ ἔφερεν ἡ ἀδελφή του, καὶ ἐπανέλαβον τὴν πρὸς τὴν καλύβην ἄγουσαν.

Αἶφνης δ' ἠκούσθησαν μεγάλαι φωναὶ ἐκ τοῦ παραλίου προερχόμεναι. Ἡ ἰδέα ὅτι ὁ πατήρ των ἐκινδύνευεν εἰς μέγαν τρόμον ἐνέβαλε τὰς ἀπαλὰς αὐτῶν καρδίας· ἠκροάσθησαν κατ' ἀρχὰς μὴ δυνάμενοι νὰ προχωρήσωσιν, ἀλλ' αἱ φωναὶ ἐδιπλασιάσθησαν.

— ὦ! Πόσον φοβοῦμαι, ἔλεγεν ἡ Νελαχέ, ἡ καρδία μου ταράσσεται ὡς τὸ φύλλον ὅταν σφοδρὸς φυσᾷ ἄνεμος. Ἄς τρέξωμεν, ἐπανέλαβεν ἡ Νελαχέ. Καὶ προέβησαν μετὰ μεγάλης σπουδῆς κάτωχροι καὶ τρέμοντες ἐκ τοῦ φόβου των. Ἀλλὰ ποῖον οἰκτρὸν θέαμα προσβάλλει τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν! Πολλοὶ μαῦροι ὡς παράφοροι τῆδε κάκεισε κατὰ τὴν παραλίαν τρέχοντες, ἐζήτουν νὰ κρυφθῶσι μὴ γιννῶσκοντες ποῦ διεύθυνον τὰ βήματά των. Λευκοὶ δὲ ὄπλα ἀνὰ χεῖρας κρατοῦντες, κατεδίωκον αὐτοὺς λυσσῶδως, καὶ μετέφερον ἐντὸς τοῦ ὀλίγον τι μακρὰν ἠγκυροβολημένου πλοίου των ὅσους συνελάμβανον. Θεέ μας! ἐφώναξαν οἱ μικροὶ ἄγριοι πίπτοντες κατὰ γῆς ὡς ἀναίσθητοι ἀπὸ τοῦ τρόμου των· εἶναι λευκοὶ, ἐχάθημεν πλέον!... Ὁ πατήρ μας μᾶς εἶπεν ὅτι οἱ λευκοὶ εἶναι οἱ πλέον κακοὶ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι ἔρχονται καὶ μᾶς συλλαμβάνουν διὰ νὰ μᾶς τρώγουν ἢ νὰ μᾶς βάλλουν νὰ ἐργαζώμεθα ὡς ζῶα εἰς τοὺς τόπους των. Ἡ καρδία των εἶναι σκληρὰ ὡς ἡ πέτρα.

— Ἄς φύγωμεν, Ζαμόρ! — Ἄς φύγωμεν, Νελαχέ!

Καὶ οἱ δύο μαῦροι συλλαβόντες ὁ εἷς τοῦ ἄλλου τὴν χεῖρα ἔτρεχον μεθ' ὀρμῆς ἐντὸς τοῦ ὄρους. Τέλος δ' ἀπαυδήσαντες ἔπεισαν εἰς τοὺς πόδας βράχου τινός· ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα ἐνατενίσαντες ἀλλήλους, εἰς θερμὰ περιεχύθησαν δάκρυα.

— Ποῦ πηγαίνομεν, Νελαχέ; εἶπεν ὁ Ζαμόρ, ὁ πατήρ μας ἴσως εἶναι τώρα εἰς τὰς χεῖρας τῶν λευκῶν, καὶ ἡμεῖς, ἡμεῖς φεύγομεν!... Ποῦ θὰ ὑπάγωμεν πλέον χωρὶς πατέρα...

— Δὲν θὰ τὸν ἴδωμεν πλέον! διέκοψεν ἡ Νελαχέ.

— ὦ Ζαμόρ! Ἄς γυρίσωμεν εὐθὺς εἰς τὴν καλύβην μας. Ἄν οἱ λευκοὶ δὲν ἐμβῆκαν εἰς τὴν πλεύσαν οἰκίαν των, θὰ ἐξαναἰδῶμεν ἀκόμη τὸν πατέρα μας, θὰ ἀσπασθῶμεν τὰς χεῖράς του, καὶ θὰ ἀκούσωμεν τοὺς τελευταίους χαιρετισμούς του.

— Ναί, ἄς ἐπιστρέψωμεν, εἶπεν ὁ Ζαμόρ· ἀλλ' ἂν, ἐπρόσθεσεν μετ' ὀλίγον, οἱ λευκοὶ συλλάβουν καὶ ἡμᾶς, καὶ μᾶς φέρουν εἰς τὸν τόπον των καὶ μᾶς κάμουν δούλους των, πῶς νὰ τὸ ὑποφέρωμεν;... ἢ ἂν θελήσουν νὰ μᾶς φάγουν;... ἄς κρυφθῶμεν ἐδῶ καλλίτερον διὰ νὰ μὴ μᾶς εὔρουν.

Καὶ νὰ ἀφήσωμεν τὸν πατέρα μας, τὸν καλὸν μας πατέρα! εἶπεν ἡ Νελαχέ. Ζαμόρ! ἀδελφέ μου!... Μᾶς ἀγαπᾷ τόσο.

— Ὅχι, ὄχι, νὰ μὴ τὸν ἀφήσωμεν διόλου, εἶπεν ὁ Ζαμόρ, ἄς τρέξωμεν εἰς αὐτόν... Συλλογίζομαι ὅμως ἐν πρᾶγμα. Ἀληθινὰ, Νελαχέ, εἶναι σκληρὸν καὶ ἀνυπόφορον νὰ γίνωμεν δούλοι τῶν λευκῶν· μία φωνὴ ὅμως μὲ λέγει μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου ὅτι θὰ εἴμεθα ἀκόμη περισσότερον δυστυχεῖς ἂν ἀφήσωμεν τὸν πατέρα μας. Μὲ φαίνεται ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ζῶμεν ὡς νὰ εἴμεθα πάντοτε ἄρρωστοί.

Ποῖαν ἠδονὴν, ποῖαν εὐχαριστήσιν πλέον θὰ ἔχωμεν νὰ περιτρέχωμεν τὸ περιθαλάσσιον ἢ νὰ ἀναβαίνωμεν ἐπάνω εἰς τὸ βουνόν; πάντοτε δὲν θὰ λέγωμεν, ἀφήσα-

μεν τὸν καλὸν μας πατέρα εἰς τὴν δυστυχίαν του καὶ ἐφύγαμεν διὰ νὰ γλυτώσωμεν ἡμεῖς; Εἴμεθα τρώντι κακὰ παιδία.

Καλύτερα νὰ πάθωμεν τὰ χεῖριστα ἀπὸ τοὺς λευκοὺς καὶ νὰ μὴν ἔχωμεν τὴν συνειδήσιν μας νὰ μᾶς τύπη πᾶσαν στιγμὴν ὅτι ἐφέρθημεν ὡς ἀνήμερα θηρία...

Ἄκουσε λοιπὸν ἀδελφὴ μου, τί συλλογίζομαι.

Νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ πέσωμεν εἰς τοὺς πόδας τῶν λευκῶν καὶ νὰ τοὺς εἴπωμεν.

«Λευκοί, λυπηθῆτε δύο δυστυχῆ παιδία, καὶ μὴ θελήσετε νὰ κακοπάθῃ ὁ πατὴρ των ἀφήσατέ τον εἰς τὴν καλύβην ὅπου πάντοτε ἔζησε, καὶ ἀντὶ ἐκείνου λάβετε ἡμᾶς.

Αὐτὸς εἶναι γέρον, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα νέοι· θὰ ὤφελθητε λευκοὶ ἀπὸ τὴν ἀνταλλαγὴν... Τί λέγεις, Νελαχέ, οἱ λευκοὶ δὲν θὰ ἀφήσουν τὸν πατέρα μας καὶ θὰ πάρουν ἡμᾶς; Ἄπὸ τὴν καρδίαν μου σταλάζει αἷμα, ὅταν συλλογίζομαι ὅτι θὰ ἀφήσωμεν αὐτὰ τὰ παραθαλάσσια τὰ τόσον ὠραῖα, αὐτὰ τὰ παραθαλάσσια ὅπου ἐγεννήθημεν, ὅπου ἀνετράφημεν, ὅπου εἶναι τὰ ὀσῆ τῶν προγόνων μας, πλὴν ὅλα ταῦτα θὰ τὰ στερηθῶμεν διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ πατρὸς μας... Ναὶ ναὶ, ὅταν τὸ δέρμα μας θὰ κοκκινίξῃ ὑπὸ τὴν μάστιγα τῶν λευκῶν, καὶ τὸ αἷμά μας θὰ τρέχῃ ἀπὸ τὸ σῶμά μας, θὰ λέγωμεν: «ὁ πατὴρ μας τὴν ὥραν ταύτην ἀναπαύεται ὑποκάτω ἀπὸ τὸν φοῖνικα καὶ μᾶς συλλογίζεται, καὶ μᾶς στέλλει τὴν εὐχὴν του».

— Ναὶ Ζαμόρ, Ζαμόρ! διέκοψεν ἡ Νελαχέ, ἃς τρέξωμεν εὐθὺς εἰς τοὺς λευκοὺς! Καλλίτερα νὰ πάθωμεν διὰ τὸν γέροντα πατέρα μας, παρά νὰ τὸν ἀφήσωμεν νὰ ἀποθάνῃ. Καὶ ταῦτα λέγοντες οἱ καλοὶ μαῦροὶ ἔλαβον τὴν πρὸς τὴν παραλίαν ἀγούσαν, ἀλλ' ὅτε διαβαίνοντες εἶδον ἔρημον τὴν καλύβην των, ἔχυσαν πύρινα δάκρυα. Εἰς δὲ τὸν τάφον τῆς μητρὸς των γονυπετήσαντες ἠσπᾶ-

σθησαν τὸν λίθον ὅστις ἐκάλυπτε τὰ προσφιλῆ ὀσῆ της. — Ἄ! Πόσον δυστυχῆς, ἔλεγον καθ' ἑαυτοὺς ἀπομακρυνόμενοι, θὰ ἦναι ὁ πατὴρ μας, ἂν δὲν δυνηθῆ νὰ ἔλθῃ πλέον νὰ κλαύσῃ εἰς τὸν τάφον τῆς μητρὸς μας. Ἀμέσως δ' ἐπὶ τῆς παραλίας παρετήρησαν εὐρωπαϊοὺς συνηγμένους πέραξ τῶν αἰχμαλώτων των, καὶ ἐτοιμαζομένους νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς διὰ τῶν λέμβων των. Ρίγος θανάτου κατέσχε τὸν Ζαμόρ καὶ τὴν Νελαχέ, ἔμειναν δ' ὡς κεραυνόπληκτοι ἀποροῦντες περὶ τοῦ πρακτέου. — Ἀλλὰ πρόκειται νὰ σώσωμεν τὸν πατέρα μας! ἀνεκράξεν ὑψηλοφώνως ὁ Ζαμόρ, τί φοβούμεθα; Ἄν αὐτοὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι δὲν θέλουν νὰ ἀκούσουν τὴν παρακάλεσίν μας, δὲν θὰ μᾶς ἀρνηθοῦν βέβαια καὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν πατέρα μας εἰς τὴν δουλείαν. Καὶ νέαν ἀναλαβόντες δύναμιν, προσελθόντες, ἐγονυπέτησαν ἐνώπιον τῶν εὐρωπαϊῶν, καὶ τείνοντες εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας «Λευκοὶ» εἶπον διὰ συγκινητικωτάτης φωνῆς, ἱκανῆς νὰ μαλάξῃ καὶ τὰς σκληροτάτας καρδίας. «εἴμεθα δυστυχῆ παιδία, καὶ ἀκούσατε τὴν παρακάλεσίν μας. Ἠρπάσατε τὸν πατέρα μας, ἀλλ' αὐτὸς εἶναι γέρον, ἀφήσατέ τον νὰ τελειώσῃ ἡσυχᾶ τὴν ζωὴν του εἰς αὐτὸ τὸ παραθαλάσσιον ἡμεῖς εἴμεθα νέοι, πάρετε λοιπὸν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον ἐκείνου, καὶ θὰ σᾶς χρησιμεύσωμεν πολὺ περισσότερον.

Ἐνθυμηθῆτε, λευκοὶ, τοὺς πατέρας σας, τοὺς ὁποίους ἀφήσατε εἰς τὴν πατρίδα σας· δὲν θὰ σπαραχθῆ ἡ καρδία σας, ἂν ἀκούσητε ὅτι ἔπαθον κανέν κακόν;

Ἄν ἠθέλαμεν, ἡμεῖς ἐφεύγαμεν ἀλλὰ ποῦ ν' ἀφήσωμεν τὸν ἀγαπητόν μας πατέρα, ὁ ὁποῖος μᾶς διετήρησεν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ ἀπὸ τὰ ἀγρία ζῶα, ὅταν δὲν εἴχαμεν ἀρκετὴν δύναμιν νὰ ἐξοικονομῶμεν μόνοι μας τὰς ἀνάγκας μας; Καλοὶ λευκοὶ! Λάβετε ἡμᾶς, καὶ ἀφήσατε τὸν πατέρα μας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν καλύβην ὅπου ἦτον εὐτυχῆς!....

Καὶ ταῦτα εἰπόντες οἱ δύο μαῦροὶ ἠγέρθησαν περιμένοντες τὴν ἀπόκρισιν τῶν λευκῶν.

Συγχρόνως όμως και ὁ γέρον μαῦρος, ὃν δὲν εἶχον ἰδεῖ ἀκόμη τὰ τέκνα του, ἐγεροῦνται ἐκ τοῦ μέρους, ἔνθα μετὰ τῶν λοιπῶν συναιχμαλώτων του ἤτο συσσωρευμένος. « Ἄνθρωποι λευκοί, ἀνέκραξεν, ἄνθρωποι λευκοί! εἶναι παιδιά και μὴ τὰ ἀκούετε! Δὲν γνωρίζουν βέβαια τί σημαίνει νὰ ἦναι δοῦλοι. Πηγαίνετε, καλὰ μου παιδιά, ἐπιστρέψατε εἰς τὴν καλύβην σας· ἐγὼ εἶμαι γέρον και θὰ ἀποθάνω εὐθὺς, ὥστε δὲν θὰ ὑποφέρω πολὺ, ἀλλὰ σεῖς οἱ ὁποῖοι μόλις ἐμβαίνετε εἰς τὸ στάδιον τῆς ζωῆς.

Ἐπιστρέψατε εἰς τὴν καλύβην, μὴ λείψετε νὰ ἐνθυμῆσθε τὸν πατέρα σας και νὰ πηγαίνητε κάποτε νὰ βλέπητε τὸν τάφον τῆς μητρός σας»....

Και τὰ δάκρυα διέκοψαν τοὺς λόγους τοῦ γέροντος. Τὸ πλῆθος τῶν περιστάτων Ἐυρωπαϊῶν ἐν ἀπορίᾳ ἰστάμενον ἐζήτηι νὰ μαντεύσῃ εἰς τὰς χειρονομίας τῶν καλῶν τούτων ἀγρίων τοὺς λόγους αὐτῶν. Αἱ χειρονομίαι αὗται τοὺς ἐκίνησαν τρώντι εἰς μέγαν οἶκτον. Διερμηνεύς τις ἐξηγήσας εἰς αὐτοὺς τί ἐσήμαινον οἱ λόγοι τῶν μαύρων ἐμάλαξε τὰς βαρβάρους καρδίας των...

Εἰς ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἄλλων φαινόμενος προεχώρησεν εἰς τὰ ἔμπροσθεν, και ὑπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἀρετῆς ἠττώμενος, « Τί! ἀνέκραξεν, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποῖους θεωροῦμεν ὡς ἀλογα ζῶα, ἔχουν και αὐτοὶ ὑψηλὰ και ἐνάρετα αἰσθήματα. Ἄς ἀποδοθῇ ἀμέσως εἰς τὰ παιδιά ὁ πατῆρ των δὲν θὰ λάβω ποτὲ τὴν βαρβαρότητα νὰ τὸν ἀποσπάσω ἀπὸ τὰς ἀγκάλας των. Ὁ γέρον μαῦρος ἀπεδόθη εἰς τὰ παιδιά του, ἅτινα δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὴν εὐτυχίαν των εἰμὴ ὅτε τὴν ἐξήγησαν εἰς αὐτοὺς. Ἐξάλλοι δ' ἐκ τῆς χαρᾶς ἐθεώρησαν μετ' εὐγνωμοσύνης τὸν ἀρχηγόν, εἶτα δὲ λαμβάνοντες ἐκάτερος διὰ τῆς χειρὸς τὸν πατέρα των, ὅστις ἔβριψεν και οἴκτου βλέμμα εἰς τοὺς δυστυχεῖς συναιχμαλώτους του, ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ὡς νὰ κατεδιώκοντο ὑπὸ τῶν λευκῶν. Ὅτε οἱ Ἐυρωπαϊοὶ ἐπέβησαν ἐντὸς τῶν πλοίων των, ἐπανῆλθον και οἱ μαῦροι ἐπὶ τῆς παραλίας.

ἔκλαιον δ' ἐκ τῆς χαρᾶς ἐπαναβλέποντες τὴν ποθητὴν των καλύβην και τὸν τάφον τῆς μητρός των. Ὡ ἀγαπητῆ μου καλύβη! Ὡ τάφε τῆς συζύγου μου! ἀνέκραξεν ὁ γέρον μαῦρος, ἐνόμιζα ὅτι θὰ ἀποθάνω μακρὰν ἀπὸ σας...

Ὁ Ζαμὸρ και ἡ Νελαχὲ δὲν ἠδύναντο οὔτε διὰ λόγων οὔτε διὰ χειρονομιῶν νὰ παραστήσωσι τὴν χαρὰν τῆς καρδίας, και διετήρησαν μέχρι τοῦ τέλους τῆς ζωῆς των ἀκραϊνῆ τῆ ἀνάμνησιν τῆς εὐτυχίας ὅτι ἔσωσαν τὸν πατέρα των. Δὲν ἔπαυσαν δὲ διηγούμενοι και εἰς τὰ τέκνα των τὴν φιλόστοργον ταύτην πράξιν των, ῥίπτοντες ἐντὸς τῶν καρδιῶν αὐτῶν τὰ πολυτιμα σπέρματα τῆς θείας ἀρετῆς ταύτης. Ὁ δὲ Θεὸς, ὁ ἀνταμείβων πάντοτε τὸ καλόν, ἀπέδωκεν εἰς αὐτοὺς διὰ τῶν τέκνων των ὅ,τι ἔπραξαν οὔτοι εἰς τὸν πατέρα των.

Εὐτυχεῖς, ναί, εὐτυχεῖς οἱ παῖδες οἵτινες ἀγαπῶσι τοὺς γονεῖς των, προσφέρουσιν εἰς αὐτοὺς τὸ ὀφειλόμενον σέβας. Ἡ ἀρετὴ των αὕτη δὲν μένει ἀκαρπος. Ἡ υἱικὴ ἀγάπη σχεδὸν εἶναι πάντοτε κληρονομικὸν ἀγαθόν.

Β΄.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Ἡμέραν τινὰ τοῦ παρελθόντος αὐγούστου, ἐν Σικλεβίλλῃ τῆς Καλλιφρονίας, βουκόλος τις καλούμενος Ἰωάννης Πικεριγγ, εἶδρε τὸ παιδίον του, ὅπερ ἦν δωδεκαετὲς περίπου.

Ὁ παῖς στραφεὶς πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ εἶπεν ὅτι διὰ τελευταίαν φοράν τὸν ἐτιμῶρει τοιουτοτρόπως και ὅτι ἐμελλε νὰ καταλίπη τὴν οἰκίαν χωρὶς σὺδέποτε νὰ ἐπιστρέψῃ.

Τῇ πρωΐᾳ τῆς ἐπιούσης, ὁ ἐν λόγῳ παῖς ἔπεμψε

τοὺς ἀδελφούς του εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ποιμανίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἐν ᾧ οὗτος ἐκοιμᾶτο εἰσέτι. Ἀκολούθως φορέσας τὰ πέδιλα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξῆλθε καὶ περιεπάτησεν ἐν τῷ κονιορτῷ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὡς ἐγνώσθη βραδύτερον, τοῦ νὰ ἀφήσῃ ἴχνη βημάτων ἀνδρός. Εἶτα ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν ἔλαβε πιστόλιον καὶ στηρίζας αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἑδρας τινὸς ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ κοιμωμένου πατρὸς του.

Ἡ σφαῖρα εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀτυχοῦς γέροντος, ὅστις στραφεὶς προσέβλεψεν ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν υἱὸν του. Ὁ πατροκτόνος μετέβη τότε παρά τινι γνωρίμῳ οἰκοῦντι εἰς ἀπόστασιν πέντε μιλίων, καὶ διηγήθη αὐτῷ ὅτι ὁ Ἰωάννης Μαθίας ὁ γνωστός εἰς τὴν χώραν ὁδηγὸς τῆς ταχυδρομικῆς ἀμάξης ἐφόνευσε τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ὁ φίλος οὗτος καὶ τις τῶν γειτόνων ἰππεύσαντες πάραυτα μετέβησαν παρά τῷ ὑποτιθεμένῳ δολοφόνῳ καὶ συνέλαβον αὐτόν.

Ὁ δυστυχὴς οὗτος διεμαρτύρετο περὶ τῆς ἀθωότητός του καὶ πάντες οἱ διὰ τῆς ταχυδρομικῆς ἀμάξης τὴν πρῶταν ἐκείνην ταξειδεύσαντες διεκήρυξαν ὅτι ὁ Μαθίας δὲν ἐσταμάτησε πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Πικεριγγ. Ἄλλ' ὁ παῖς ἐπέμενε διαβεβαιῶν ὅτι ὁ ἀμαξηλάτης ἐφόνευσε τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ὡς ἀπόδειξιν ἔφερε τὰ ἴχνη βημάτων ἀνδρικῶν ἐπὶ τῆς κονιορτώδους ὁδοῦ.

Τότε ἀπεφασίσθη πρὸς ἐπίτευξιν ἐνδείξεως κατὰ τοῦ δολοφόνου, νὰ ληφθῶσι τὰ πέδιλα ἀπάντων ἐν τῇ γειτονίᾳ καὶ παραβληθῶσι πρὸς τὰ ἴχνη τῶν βημάτων.

Ἐκ τούτων ἀπεκαλύφθη ὅτι τὰ βήματα ἐκεῖνα προήρχοντο ἐκ τῶν πεδίων αὐτοῦ τοῦ θύματος.

Ὁ δολοφόνος καὶ συκοφάντης παῖς κατελήφθη ὑπὸ τρόμου ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης καὶ ὑπεσχέθη νὰ εἶπῃ τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν ἡγγυῶντο αὐτῷ ὅτι δὲν θὰ ἀπηγγονίζετο.

Τῆς διαβεβαιώσεως ταύτης δοθείσης, ὁ δωδεκαετὴς πατροκτόνος ὡμολόγησε τὰ πάντα.

Γ'.

ΑΔΕΛΦΟΚΤΟΝΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΦΑΓΟΣ.

Τὸ ποινικὸν δικαστήριον Περούζης, ἐν Ἰταλίᾳ, κατεδίκασεν εἰς θάνατον Ἰταλὸν τινα ὅστις ἀπεδείχθη ὅτι οὐχὶ μόνον ἐφόνευσε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀλλ' ὅτι καὶ ἔφαγεν αὐτὸν καὶ ὅτι παρέθηκε τὰς σάρκας αὐτοῦ εἰς βρῶσιν τῆς οἰκογενείας του.

Ἀπὸ τινων ἐτῶν οἱ ἀδελφοὶ Θωμᾶς καὶ Σεβαστιανὸς Λογγάρη, ἐκ Περούζης, διέκειντο ἐχθρικῶς πρὸς ἀλλήλους καὶ μάλιστα τέλος ἔπαυσαν ὅλως τοῦ νὰ βλέπωνται. Τὴν μεγάλην Παρασκευὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ Θωμᾶς ἐπιστρέφων οἴκαδε ἠρώτησε τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἣτις εἶχε πρὸ ὀλίγου ἐπιστρέψει ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἐὰν εἶδε τὸν Σεβαστιανόν, ταύτης δὲ εἰπούσης ὅτι οὗτος παρευρίσκειτο ἐν τῇ λειτουργίᾳ, ὁ Θωμᾶς ὠπλίσθη διὰ πελέκεως καὶ ἐγχειριδίου καὶ ἐξῆλθε λέγων: «Εἶναι καιρὸς νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις!» Τότε διηθύνθη πρὸς τὸ μέρος τὸ καλούμενον ἡ Τάφος τοῦ Σηηλαίου ὅπου καὶ ἐκρύβη περιμένων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ διέβαιεν οὗτος ὁ Θωμᾶς κατήνεγκε κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ σφοδρὸν κτύπημα διὰ τοῦ πελέκεως, καὶ ὁ ἀτυχὴς Σεβαστιανὸς κατέπεσε, τὸ κρανίον ἔχων τεθραυσμένον, παρῆγεν ὅμως εἰσέτι σημεῖα ζωῆς. Ὁ Θωμᾶς διὰ δευτέρας διὰ τοῦ πελέκεως πληγῆς ἀπέκοψε τελείως τὴν κεφαλὴν.—Ὁ Κάιν ἀληθῶς ἦν ἀρνίον περιβαλλόμενος πρὸς τὸ θηρίον τοῦτο. Βλέπων νεκρὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὁ καννίβαλος οὗτος ἐβρίφθη ἐπ' αὐτοῦ καὶ

διὰ τῆς μαχαίρας σχίσας τὴν κοιλίαν του, ἀφῆρεσε τὴν καρδίαν του, τοὺς πνεύμονάς του καὶ τὰ ἐντόσθια καὶ ἔθηκεν αὐτὰ κατὰ μέρος μετὰ τῆς κεφαλῆς, μεθ' ὃ ἔσυρε τὸ σῶμα καὶ ἔκρυψεν αὐτὸ εἰς τὸ βάθος τῆς φάραγγος. Εἶτα ἄνευ τῆς ἐλαχίστης συγκινήσεως, παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὴν κεφαλὴν μετὰ τῶν ἐντοσθίων καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἐνταῦθα ἤρξατο νὰ παίξῃ μετὰ τῆς κεφαλῆς ταύτης. Ἐξώρυξε τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ πρῶτον, εἶτα ἔκοψε τὴν ρίνα καὶ τὰ ὦτα μεθ' ὃ λαβὼν ὀδοντάγραν ἢ μάλλον σιδηράγραν, ἀπέσπασε κατὰ σειρὰν ἅπαντας τοὺς ὀδόντας.—Τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο ἀλλ' ἢ εὐχάριστον προοίμιον ὅπερ ἐκίνησε τὴν ὄρεξιν αὐτοῦ· ἔψησε λοιπὸν τὰ ἐντόσθια, ἔφαγεν ἐξ αὐτῶν καὶ παρέθηκε πρὸς βρωσίν καὶ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, αἵτινες οὐδαμῶς ἐνόησαν ὅτι ἐπανελάμβανον οὕτω τὸ συμπόσιον τοῦ Ἄρεως.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας, κυνηγὸς τις εὔρεν ἐν τῇ φάραγγι ἐν ἧ ἔκειτο ὁ νεκρὸς τοῦ Σεβαστιανοῦ, ἕνα πόδα ἐντὸς ὑποδήματος καὶ ἀνεκοίνωσε τοῦτο τῇ ἀστυνομίᾳ ἣτις προέβη εἰς ἐρεύνας· τότε ἐξέθαψαν πλῆθος ἀνθρωπίνων λειψάνων ὧν ἡ θέα ἐνεποίησε φρίκην καὶ ἀγανάκτησιν εἰς τοὺς παρεστῶτας. Ὁ Ἰωμᾶς ἦν παρῶν καὶ ἐγέλα διὰ τοιοῦτου τρόπου ὥστε κτίστης τις, καταληφθεὶς ὑπὸ ἀηδίας, παρετήρησεν αὐτῷ πῶς ἠδύνατο νὰ γελᾷ εἰς τοιοῦτονθέαμα.

Ἄλλ' ἤδη ἡ κοινὴ φήμη κατηγορεῖ αὐτοῦ, γενομένης δὲ ἐρεύνης παρ' αὐτῷ ἀνεκαλύφθη ὁ πέλεκυς, ἡ μάχαιρα καὶ τὸ κρανίον. Ἡ σύζυγος καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ ὑπέδειξαν τὰ λείψανα τοῦ φρικτοῦ τούτου συμποσίου οὗ αὐταὶ ἐν ἀγνοίᾳ μετέσχον. Ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὁ Ἰωμᾶς ἠρνήθη ἐπιμόνως τὸ ἔγκλημα. Ὁ συνήγορος προσπαθῶν νὰ σώσῃ αὐτὸν ἐχαράκτησε τὴν πρᾶξιν ταύτην ὡς προῖον παραπροσύνης, οἱ ὀρκωταὶ ὅμως δὲν ἀπεδέξαντο τὴν θεωρίαν ταύτην, καὶ ὁ Ἰωμᾶς Λογγάρη κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Ὁ δολοφόνος οὗτος εἶναι τεσσαράκοντα καὶ τεσσάρων ἐτῶν, μικρὸς τὸ σῶμα, πλατὺς τοὺς ὤμους καὶ ἀγριοτὴν ὄψιν. Τὴν εἰς θάνατον καταδίκην αὐτοῦ ἤκουσε μετὰ κυνισμοῦ, ὅστις ἐκίνησεν εἰς ἀγανάκτησιν τοὺς παρεστῶτας· πᾶσα ὅμως ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ καταδεικνύει τοσαύτην ἠλιθιότητα καὶ ἀπρονοησίαν, ὥστε κλίνει τις νὰ συμμερισθῇ εἰς τὴν γνώμην τοῦ συνηγόρου αὐτοῦ.

ΤΑ ΝΗΠΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΝΕΦΗ.

Ἠκούσατε συχνὰ, φίλοι μου, θαυμαστὰ διηγήματα περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν ὁ Θεὸς διεφύλαξε τὰ τέκνα του ἀπὸ μεγάλους κινδύνους, ἀλλὰ δὲν ἠκούσετε καθ' ἑκάστην καὶ πῶς ἐπηδάλιούχησε δύο μικρὰ παιδιὰ ἀσφαλῶς διὰ μέσου τῶν νεφῶν. Αὕτη ἡ ἱστορία, τὴν ὁποίαν μέλλομεν νὰ σᾶς διηγηθῶμεν, εἶναι ἀληθής, ἔλαβε δὲ χώραν πρὸ δεκατεσσάρων περίπου ἐτῶν. Ἴσως ἠκούσατε, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1858 ἕνας μέγας κομήτης ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν, κομήτης δὲ εἶναι ἄστρον μὲ μακρὰν φωτεινὴν οὐράν. Ὄταν οὗτος ἐφάνη, ὁμοιάζε μὲ μίαν μεγάλην ῥοκέταν, καὶ ἦτο πολὺ λαμπρὸν καὶ ὠραῖον ἀντικείμενον εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός. Αὐτὸς ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν ὄλων τῶν ἀνθρώπων, καὶ πολλαὶ ὑποθέσεις ἐγίνοντο ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες τὸν ἔβλεπον φέγγοντα τόσον λαμπρῶς, ὡς ἂν ἠπεῖλει κίνδυνός τις τὴν σφαῖραν ἡμῶν ἐκ τῆς συγκρούσεώς της μὲ αὐτήν.

Ἄρραϊν τινὰ μεσημβρίαν ἐνὸς σαββάτου κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον δύο μικρὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ καὶ ἐν κοράσιον, τέκνα γεωργοῦ τινος, καλουμένου Βασιλείου, ἐπαίζον εἰς τὸν περίξ τῆς οἰκίας κῆπον ἐνὸς μεγάλου κτήματος, κειμένου πλησίον μιᾶς πόλεως τῶν δυτικῶν Πολιτειῶν

Βορείου Ἀμερικῆς. Τὸ μεγαλύτερον παιδίον ἦτο δέκα ἔτων, ἡ Ἑλένη, τὸ κοράσιον ἦτο ὀκτώ ἔτων, καὶ Ἰωάννης, ὁ μικρότερος, μόνον τριῶν.

ἔχον πολλά παιγνίδια καὶ ἠδύνατο νὰ διασκεδάσῃσι αὐτὰ ἀλλὰ παράδοξόν τι περιστατικὸν συνέβη, τὸ ὁποῖον μεγάλως ἐξέπληξεν οὐχὶ μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς των καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ κτήματι ἐργαζομένους. Ἐν περιεργῶν ἀντικείμενον ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, φαινόμενον μὲν κατ' ἀρχὰς ὡς ἐν μικρὸν σημεῖον, ἀλλ' ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν αὐξάνον καὶ γενόμενον ὀλονέν μεγαλύτερον. Τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι ὁ κομήτης, διότι ἦτο ἀκόμη ἐνωρίς, ἔπειτα αὐτὸ ἦτο σκιερὸν καὶ οὐχὶ φωτεινόν. Ἐπὶ τέλους κατέβη εἰς τὸ κτήμα καὶ ἐφάνη ὅτι ἦτο ἀερόστατον.

Ὁ Κύρ Βασίλειος καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ κτήματι ἐργαζόμενοι συνηθροίσθησαν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤρχισαν μετὰ προθυμίας καὶ μετὰ μεγάλης περιεργείας νὰ ἐρωτῶσι τὸν ἀεροναύτην περὶ τοῦ ταξιδίου του καὶ περὶ τοῦ τρόπου του, δι' οὗ ἠδυνήθη νὰ κυβερνήσῃ τὸ ἀερόστατον, ὅπερ ἐμποδίζετο ἀπὸ τοῦ νὰ ὑψωθῇ μόνον διὰ μιᾶς μικρᾶς ἀγκύρας καὶ ἐνὸς σχοινίου, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του. Ἦτο πολὺς ἄνεμος, καὶ ὁ γεωργὸς παρατηρῶν αὐτὸ κινούμενον ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν βραδέως εἰς τὸν ἀέρα, οὐδόλως ὑπώπτευσε πόσον ἐπικίνδυνον πρᾶγμα ἠδύνατο νὰ ἀποβῇ, ἐὰν ἔκαμνέ τις κακὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν κύριον τοῦ ἀεροστάτου, ὅτι ἠδύνατο αὐτὸς νὰ τὸ κρατήσῃ ἐντὸς τοῦ περιφράγματος τοῦ κήπου του, καὶ ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ἀδειαν νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτὸ καὶ νὰ τὸ βαστάσῃ, ἐνῶ ὁ ἀεροναύτης ἐξηκολούθει νὰ ἀποκρίνηται εἰς τὰς πολυαριθμοὺς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας τῷ ἀπηύθυνον οἱ ἄλλοι. Τὰ παιδιά βεβαίως ἠκολούθουν εὐχαρίστως τὸν πατέρα των, ἀνυπόμονα νὰ ἴδωσιν ὅσον περισσότερον ἠδύνατο τὸ παράδοξον καὶ θαυμαστὸν τοῦτο τέρας, τὸν παρεκάλεσαν δὲ ἐπιμόνως, τὸ ὁποῖον πάντοτε συμβαίνει εἰς τὰ παιδιά

εἰς παρομοίας περιστάσεις, νὰ τὰ βάλῃ μέσα εἰς τὸ καλάθιον τοῦ ἀεροστάτου, καὶ νὰ καθήσωσιν ἐπάνω εἰς τὰ ὠραῖα κόκκινα προσκεφάλαια. Ὁ πατὴρ μὴ φανταζόμενος τὸν κίνδυνον προθύμως συνήνεσεν εἰς τοῦτο, καὶ ἔθεσε μέσα πρῶτον τὸ πρωτότοκον ἀρσενικὸν παιδίον, ἔπειτα τὸν Ἰωάννην καὶ τελευταῖον τὴν μικρὰν Ἑλένην. Κρατῶν δὲ τὸ σχοινίον, ἀφῆκεν ἀρκετὰ νὰ ὑψωθῶσιν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ὑψηλότερον ἀπὸ τὴν στέγην τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν δένδρων μὲ μεγάλην των εὐχαρίστησιν. Ἐπὶ τέλους ὁ κύρ Βασίλειος κατεβίβασεν αὐτὰ πάλιν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐξέβαλε τὸ μεγαλύτερον παιδίον. Ἡ ἐλάττωσις τοῦ βάρους τοῦ δυστυχῶς ὑπῆρξε τόσον μεγάλη, ὥστε τὸ ἀερόστατον ὑψώθη ἀμέσως, δι' ἐνὸς σφοδροῦ τιναγμοῦ, ἐξέσυρε τὸ σχοινίον ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς καὶ ἀντετινάχθη εἰς τὸν ἀέρα· ἡ ἀγκυρα δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ εἰς τὴν γῆν, ἐπίασε διὰ μίαν στιγμὴν εἰς τὸν φράκτην, ἔπειτα ὅμως συρθεῖσα βιαίως, ἐκρεμάσθη ἀνωφελῶς ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τοῦ ἀεροστάτου.

Ὅποια ἠδύνατο νὰ ἦνε τὰ αἰσθήματα τοῦ πατρὸς καὶ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς, ἥτις ἀκούσασα τὰς φωνὰς καὶ τὸν θόρυβον προσέδραμε κραυγάζουσα εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἔβλεπον ἐκεῖνο τὸ σκοτεινὸν καὶ σκληρὸν ἀντικείμενον, μεταφέρων τὰ φίλτατά των τέκνα, τῶν ὁποίων τὰ πρόσωπα ἤρχισαν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ μὴ διακρίνωται, καὶ αἱ γοεραὶ των φωναὶ πρὸς τὸν πατέρα καὶ μητέρα πρὸς βοήθειαν βαθμηδὸν νὰ ἐκλείπωσιν. Ἐστράφησαν πρὸς τὸν ἀεροναύτην, ὅστις εἶχεν ἐννοήσει τὴν ἀφροσύνην του, πολὺ ὅμως ἀργά, ἀλλὰ καὶ οὗτος φεῦ! ἦτον ἀνίκανος νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ἡ μόνη παρηγορία, τὴν ὁποίαν οὗτος ἠδύνατο νὰ τοῖς δώσῃ, ἦτον, ὅτι τὸ ἀερόστατον δὲν ἠδύνατο νὰ ταξειδεύσῃ μακρύτερα τῶν τριᾶκοντα μιλίων. Ἀλλὰ ποῦ ἤθελε καταβῇ; Ἴσως ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης ἢ ποταμοῦ τινος ἢ ἐν τῷ μέσῳ πυκνοῦ τινος δάσους, ὅπου τὰ δυστυχῆ παιδιά ἤθελον χαθῆ ἀπὸ τὴν πείναν χωρὶς νὰ τὰ ἀνακαλύψῃ τις. Καὶ ἂν

ἀκόμη ἤθελον καταβῆ εἰς καλήν τινα θέσιν, ἦτο πάλιν φόβος, μήπως τὸ μεγαλειότερον παιδίον, ἤθελον ἐξέλθει πρῶτον, ἢ δὲ αἰφνιδία ἐλάφρυνσις ἤθελε κάμει τὸ ἀερόστατον νὰ ἀναπηδήσῃ ἐκ νέου μὲ τὸ μικρότερον εἰς τὸν ἀέρα!

«ὦ! δὲν φοβοῦμαι διὰ τοῦτο δίολου» ἀνέκραξεν ἡ δυστυχῆς μήτηρ μετὰ μικρὰς τινος ἀκτίνος ἐλπίδος «ἡ μικρά μας Ἑλένη δὲν ἤθελε ποτὲ κινηθῆ ἀπὸ τὸ πλοιάριον χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸν Ἰωάννην εἰς τὰς ἀγκάλας της».

Ὅτε τὸ τελευταῖον ἴχνος τοῦ ἀεροστάτου ἐξηφανίσθη, ὁ δυστυχῆς πατὴρ ἔπεσε κάτω ἀπηλπισμένος καὶ ἄφωνος, ἡ δὲ μήτηρ, ἂν καὶ σχεδὸν παράφρων ὑπὸ τῆς λύπης, ἔτεινε τὰς χεῖράς της πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάλει μανιωδῶς τὰ ἀγαπητά της. Ἐν τούτοις τί συνέβη εἰς τοὺς μικροὺς φίλους μας ἐν τῷ ἀεροστάτῳ; Εὐτυχῶς ἡ Ἑλένη ἦτο καλὸν κοράσιον καὶ εἶχε καλῶς ἀνατραφῆ ὑπὸ τῶν γονέων της. Ἄν καὶ ἐγνώριζεν ὅτι εἶχον ἀφήσει τὴν οἰκίαν πολὺ μακρὰν κάτωθεν αὐτῶν, ἤξευρεν ὡσαύτως, ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἀνωθεν αὐτῶν, καὶ ἐνόμιζεν, ὅτι τρόπον τινὰ ἦσαν πλησιέστεροι εἰς αὐτὸν τώρα παρά ὅτε ἦσαν εἰς τὴν γῆν, ἂν καὶ ὁ Θεὸς ἦνε βεβαίως πανταχοῦ. Ὁμίλησε λοιπὸν εἰς τὸν Ἰωάννην περὶ ὧν αὐτῶν, καὶ προσπαθοῦσα νὰ παρηγορήσῃ αὐτὸν παρηγόρει ἑαυτήν.

Τὸ ἀερόστατον ἐπέρασε κατ' ὑψεῖαν ἀνωθεν τῆς πόλεως. Πλείστοι ἦσαν εἰς τὰς ὁδοὺς, τὰ δὲ παιδιὰ βλέποντας αὐτοὺς ἐξήπλονον τὰς χεῖράς των καὶ ἔκραζον βοήθειαν, τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν ἠδύναντο νὰ τοῖς δώσωσιν. Ἐβλεπον τὸ παράδοξον φαινόμενον καὶ τὰς μικρὰς ὠραίας κεφαλὰς, αἵτινες ὁμοιάζον σχεδὸν μὲ τὰ Χερουβείμ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ἀλλ' αἱ φωναὶ των δὲν ἔφθανον εἰς αὐτά.

Ἡῦξανε βαθμηδὸν τὸ σκότος, ἡ δὲ νύξ τέλος ἐπῆλθε.

Οἱ μικροὶ περιπλανώμενοι εἰς τὰ νέφη ἠσθάνθησαν τότε ἔτι μᾶλλον ἑαυτοὺς μεμονωμένους.

Ὁ λαμπρὸς ὄμως κομήτης ἐφάνη, ἵνα χαροποιήσῃ αὐτὰ ὀλίγον. Ὁ Ἰωάννης ἐφοβεῖτο μήπως τοὺς σύρη πλησίον του καὶ καῶσιν, ἀλλ' ἡ ἀδελφή του τῷ εἶπεν, ὅτι «αὐτὸς ἦτο περισσότερον τῶν εἴκοσι μιλίων μακρὰν! καὶ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε τὸν ἀφήσει νὰ τοὺς βλάψῃ».

«Ἐπεθύμουν νὰ ἔλθῃ πλησιέστερον, ἂν δὲν ἤθελε μὲ βλάψῃ, εἶπεν ὁ Ἰωάννης ὥστε νὰ θερμανθῶ, ἐπειδὴ πολὺ κρούον». Ἀκούσασα τοῦτο ἡ Ἑλένη, ἐξέβαλε τὴν ἐμπροσθέλλαν της, καὶ τὸν περιετύλιξε μὲ αὐτήν. «Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ ἀδελφή, ἵνα σὲ θερμάνῃ, ἀγαπητέ μου, εἶπεν αὐτῇ, ἀλλὰ θὰ σὲ σφίξω εἰς τὰς ἀγκάλας μου, θὰ εἴπωμεν δὲ καὶ τὴν προσευχήν μας, καὶ τότε θὰ κοιμηθῆς».

«Τί! καὶ πῶς δύναμαι νὰ εἴπω τὴν προσευχήν μου πρὶν δειπνήσω;» ἠρώτησεν ὁ μικρὸς Ἰωάννης.

«Ἡ ἀδελφή δὲν ἔχει δεῖπνον διὰ σὲ οὐδὲ δι' ἑαυτήν, ἀλλὰ πρέπει νὰ προσευχώμεθα ὅσον δυνάμεθα θερμότερον» ἦτο ἡ ἀπόκρισις τῆς Ἑλένης.

Ὁ Ἰωάννης τότε ἔκαμεν ὡς τοῦ εἶπεν. Ἀμφότεροι δὲ ἐνώσαντες τὰς χεῖράς των εἶπον τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ ἔψαλλον τὸν ἔσπερινὸν ὕμνον τὸν ὁποῖον συνείθιζον. . . . Ἐδῶ ὁ Θεὸς, πιστεύω, ἤκουσε τὴν προσευχήν μας εὐκόλως, διότι εἴμεθα πολλὰ πλησίον αὐτοῦ ἐδῶ ἐπάνω, εἶπεν ὁ Ἰωάννης ὅταν ἐτελείωσαν.

Ἡ Ἑλένη τότε τῷ εἶπε νὰ καθῆσθαι κάτω εἰς τὸν πυθμένα τοῦ καλαθίου καὶ νὰ ἀκουμβήσῃ τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῶν γονάτων της. Ὁ Ἰωάννης τὸ ἔκαμε, καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά ἀπεκοιμήθη σχεδὸν τόσον καλὰ, ὡς νὰ ἐκοιμᾶτο εἰς τὴν μικρὰν του κλίνην ἐν τῇ οἰκίᾳ. Κατὰ τὰς μακρὰς σιωπηλὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ἡ Ἑλένη ἠγγρύπνει μεθ' ὑπομονῆς, ἐνῶ τὸ πλοιάριον ἔπλεεν ἡσύχως εἰς τὸν ἤρεμον ἀέρα. Ἐνίστε διαττωντις ἀστὴρ ἠναπτεν αἴφνης, ἐπέρνα ταχέως καὶ τὴν ἐτρόμαξεν ὀλίγον. Δὲν ἤξεύρω ποίας ιδέας εἶχεν ἐν τούτῳ τῷ χρό-

νω ἴσως ὁ Θεός ἀπεκάλυπτεν εἰς αὐτὴν μυστήριόν τι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀξιῶ ἐνίοτε νὰ φανερώνη εἰς τὰ νήπια καὶ θηλάζοντα. Πολὺ πιθανῶς ἐξηκολούθει νὰ προσεύχεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπικαλουμένη τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἰσήκουσε τῶν δεήσεων τῆς ἐπὶ τέλους, ὡς κάμνει πάντοτε εἰς πᾶσαν θερμὴν προσευχὴν, ἂν καὶ δὲν βοηθῆ πάντοτε τὰ τέκνα του ἀκριβῶς, ὅπως αὐτὰ προσδοκῶσιν.

Ἐβαλεν εἰς τὸν νοῦν τῆς μικρᾶς Ἑλένης τῶρα νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἀερόστατον μὲ περισσοτέραν προσοχὴν.

Παρετήρησεν ἔν σχοινίον κρεμάμενον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν πρότερον ἰδεῖ. Ἐσκέφθη νὰ τὸ σύρῃ ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον, καὶ νὰ ἴδῃ τί ἀποτέλεσμα εἶχε· τῶντι ἅμα τὸ ἤγγισε, τὸ ἀερόστατον ἤρχισε νὰ καταβαίνει ἡσύχως ὡς ἂν ἐπύρετο κάτω ὑπὸ τρυφερῶν χειρῶν.

Καὶ ὅμως ποῦ θέλει καταβῆ; ἐδῶ εἶνε τῶρα ὁ κίνδυνος. Ἄγγελός τις ὠδήγησε τὸν δρόμον του ἀναμριβῶλως εἰς μίαν θέσιν, ὅπου ἡ βοήθεια ἦτο πρόχειρος.

Περὶ τὰ χαράγματα εἶχον φθάσει, ὅταν τὸ κοράσιον βλέπον ἀπὸ τὰ πλάγια τοῦ πλοιαρίου, εἶδεν, ὡς αὐτὸ ἐξεφράσθη «τὴν ἀγαπητὴν γῆν ὑψουμένην πρὸς αὐτούς». Παράξενον ἔδαφος τῶντι ἦτο τοῦτο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἀερόστατον ἐστάθη. Ποῦ νομίζετε; ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων κλάδων μιᾶς μεγάλης ἀχλαδέας, ὅπου εὐτυχῶς προσεκολλήθη. Ἡ Ἑλένη ἐλυπήθη κατ' ἀρχάς, διότι τὸ ἀερόστατον δὲν κατέβη ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ἵνα δυνηθῶσιν νὰ ἐξέλθωσιν ἀμέσως, ἀλλ' ὅταν παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀπιδέα ἔκειτο περίπου ἑκατὸν βήματα μακρὰν μιᾶς οἰκίας, ἀπεφάσισε νὰ περιμεῖνῃ μεθ' ὑπομονῆς μέχρις οὗ ἐξυπνίσωσιν οἱ κάτοικοι. Ἡ Ἑλένη ἐξύπνισε τὸν μικρὸν Ἰωάννην, ἵνα τῷ εἶπη τὰς χαροποιὰς εἰδήσεις καὶ περιεπτύχθησαν σφικτὰ ἵνα ζεσταθῶσιν ὅσον ἠδύναντο.

Δὲν εἶχον νὰ περιμένωσι τόσον πολὺ χρόνον ὅσον ἐνόμιζον. Κατὰ ταύτην τὴν ὥραν ὁ ἰδιοκτήτης τῆς πλη-

σίον οἰκίας ἐξύπνησε δι' ἀνεξήγητόν τινα λόγον. Οὗτος ἠγάπα πολὺ τὸν ὕπνον, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἂν καὶ προσεπάθησε πολὺ, δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῆ· πρῶτον ἐγύρισε ἀπὸ τὸ ἐν πλευρὸν, ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡ ἀνησυχία του ἐξύπνησε τὴν γυναῖκά του, ἥτις δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν βοηθήσῃ ἐπὶ τέλους εἶπεν, «Εἰς μάτην προσπαθῶ νὰ κοιμηθῶ θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ἐνδυθῶ καὶ θὰ ρίψω ἐν βλέμμα εἰς τὸν κομήτην».

Ἐνδυθεὶς λοιπὸν ἐξῆλθε τῆς θύρας, ἐλπίζων, ὅτι ὁ δροσερὸς ἀὴρ ἤθελε τὸν ὠφελῆσαι· ἀλλὰ διατι σταματᾷ εἰς τὸ κατώφλιον καὶ κυττάζει τόσον προσεκτικῶς ἔμπροσθέν του; τί συνέβη εἰς τὴν ἀχλαδέαν ἐκείνην; Μήπως παράξενόν τι ζῶον ἐκοιθῆσεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς, ἢ μήπως τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος κομήτης ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν, ἀφοῦ ἐσβέσθη τὸ φῶς του; τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι δὲν ἐτόλμα κατ' οὐδένα τρόπον νὰ πλησιάσῃ μόνος ἐν ἀντικείμενον τόσον παράδοξον, ὥστε ταχέως ἐκάλεσε τὴν σύζυγόν του πλησίον του. Ἐνθαρρυνθεὶς κάπως ὑπὸ τῆς παρουσίας τῆς, ἐπροχώρησαν ὁμοῦ πρὸς τὸ τέρας. Ὅτε ἐπλησίασαν, ἤκουσαν μικρὰν τινα καὶ γλυκεῖαν φωνὴν ἀπευθυνομένην πρὸς αὐτούς,

«Καταβιάσατέ μας, παρακαλοῦμεν. — Κρυνομεν πολὺ».

Δευτέρατις ἔτι μᾶλλον γλυκυτέρα προσετέθη.—Καὶ πεινώμεν. «Καταβιάσατέ μας, παρακαλοῦμεν». Καὶ πῶς εἶσαι σὺ καὶ ποῦ εἶσαι; ἀνέκραξεν ὁ γεωργὸς καὶ ἡ σύζυγός του ὁμοφώνως.

Ἡ πρώτη φωνὴ ἀπεκρίθη, εἶμεθα τὸ ἀγόριον καὶ τὸ κοράσιον τοῦ κυρ Βασιλείου, καὶ ἐχαθημεν εἰς τοῦτο τὸ ἀερόστατον.

«Ἡμεῖς εἶμεθα, καὶ ἐφύγομεν μὲ ἐν ἀερόστατον» εἶπεν ἡ δευτέρα φωνή.

Ὁ κυρ Γεώργιος ἐμάντευσεν ὀλίγον τί ἔτρεχε· κυττάζων δ' ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἶδεν ἐν σχοινίον κρεμάμενον, τὸ

ὁποῖον πιάσας κατώρθωσε διὰ τούτου νὰ σύρη κάτω τὸ ἀερόστατον.

Τὰ παιδιὰ ἐφάνησαν τότε μέσα εἰς τὸ καλάθιον. Πρῶτον ἐπῆρε τὸν μικρὸν Ἰωάννην, ὅστις ἔτρεξε βήματά τινα πρὸς τὴν οἰκίαν, ἔπειτα σταθεῖς ἔμεινε καὶ ἐκύταζε μετὰ θαυμασμοῦ τὸ παράξενον ἐκεῖνο πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον τοὺς ἀφῆρασαν. Ἐφάνη δὲ ὅτι δὲν ἔπαθε σχεδὸν τίποτε, ἀλλ' ἡ δυστυχῆς Ἑλένη ἦτο τόσο κρυωμένη καὶ ἐξησθενημένη, ὥστε ἐχρειάσθη νὰ τὴν σηκώσῃ καὶ νὰ τὴν φέρωσιν εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἡ ἀγαθὴ κυρία Γεωργίου τὴν ἐθέρμανε καὶ τῇ ἔδωκε τροφήν, ἔπειτα δὲ ἡ Ἑλένη ἂν καὶ ἔτρεμεν ἀκόμη καὶ ἔκλαιε, κατώρθωσε νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν των. Ὁ κύρ Γεώργιος ἀμέσως ἀπέστειλεν ἕνα ἄθροπον ἔφιππον εἰς τὸ κτήμα τοῦ κ. Βασιλείου ἵνα εἰδοποιήσῃ τοὺς ἀνησυχούς γονεῖς περὶ τῆς σωτηρίας τῶν τέκνων των ἀργότερα δὲ ὁ μικρὸς Ἰωάννης καὶ ἡ Ἑλένη ὠδηγήθησαν εἰς τὴν οἰκίαν των ἐν παρατάξει ὀχούμενοι ἐφ' ἀμάξης συρομένης ὑπὸ τεσσάρων ἵππων, προπορευομένης τῆς μουσικῆς καὶ μετ' ἑαυτῆς κυματιζούσας εἰς τὸν ἀέρα. Οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πλησιοχώρου πόλεως ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐσήμαινον. Τὴν δὲ χαρὰν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ὑποδεχομένων τὰ φίλτατά των δύνασθε ὑμεῖς νὰ φαντασθῆτε ἄνευ περαιτέρω περιγραφῆς.

(Ἐκ τοῦ Μέντορος).

Ε΄.

Η ΤΡΟΜΕΡΑ ΑΛΥΣΟΣ.

Γάλλος τις συγγραφεὺς διηγεῖται, ὅτι πλοίαρχός τις περιεπάτει ἡμέραν τινὰ ἀπροσέκτως παρὰ τὰς ὄχθας ποταμοῦ τινος οὐχὶ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν του, ἐνῶ τὰ ὕ-

δατα αὐτοῦ ἦσαν εἰσέτι ῥηχά. Κυττάζων δὲ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρὶς νὰ προσέχη εἰς τὰ βήματά του δὲν παρετήρησε τὴν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξηπλωμένην χονδρὴν ἀλυσον, τῆς ὁποίας τὸ μὲν ἐν ἄκρον ἦτο προσηρητημένον εἰς μέγαν σιδηροῦν κρίκον, στερεωμένον εἰς ἕνα ἐπὶ τῆς ὄχθης βράχον, τὸ δὲ ἕτερον εἰς ἀγκυραν βυθισμένην εἰς τὸν ποταμόν.

Μὴ ἰδὼν λοιπὸν αὐτὴν, ἐσκόνταψεν, ὁ δὲ πῶς αὐτοῦ εἰσῆλθεν εἰς ἕνα τῶν κρίκων τῆς καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐξαγάγῃ ἠγωνίζετο μετὰ μεγάλης βίας καὶ δυνάμεως νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ· ἔστρεφε τὸν πόδα του πρῶτον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, ἔπειτα ἐκ τοῦ ἑτέρου, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ· ἄνθρωποι δὲ τινὲς διαβαίνοντες ἐκεῖθεν καὶ ἀκούσαντες αὐτὸν ἔσπευσαν εἰς βοήθειάν του.

Οὗτοι προσεπάθησαν παντὶ σθένει νὰ ἐκβάλωσι τὸν πόδα του ἐκ τῆς ἀλύσου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤρχισε νὰ πρήσκηται, ὅλαι αἱ προσπάθειαι των ἀπέβησαν μάταιαι. Τί ἔπρεπε τότε νὰ κάμωσι; Νὰ λύσωσιν ἢ νὰ ἄρωσιν ἐκεῖθεν τὴν ἀλυσον ἦτον ἀδύνατον. Αὐτὴ ἦτον ὄγκος τις σιδηροῦς, ὅστις μόνον διὰ ναυτικῆς μηχανῆς ἠδύνατο νὰ κινηθῇ, καὶ δὲν εἶχον καιρὸν νὰ χάνωσιν, διότι ἡ παλίρροια ἤρχισε καὶ τὰ ὕδατα ὑψοῦντο πᾶσαν στιγμὴν. « Ἄς καλέσωμεν ἕνα σιδηρουργὸν ἵνα κόψῃ τὴν ἀλυσον, εἶπον οἱ ἄνθρωποι ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν ἔδραμε πρὸς ἀναζήτησιν τοιούτου εἰς πλησιέστερον χωρίον, τὸ ὁποῖον ἀπέειχε δύο ἢ τρία μίλια ἐκεῖθεν. Ὁ σιδηρουργὸς ἦλθεν ἀλλὰ παρετήρησεν, ὅτι τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα εἶχε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ, δὲν ἦσαν ἀρκετὰ ἰσχυρά, καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ χωρίον ἵνα πάρῃ ἄλλα, Ἐπὶ τέλους ἐπέστρεψεν, ἀλλ' ἡ παλίρροια κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἶχεν ὑψωθῆ, τὰ μεγάλα κύματα ἐκυλινδοῦντο καὶ ἐπροχώρουν, καὶ τὰ ὕδατα, τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὰς μόλις ἔβρεχον τοὺς πόδας του, ἐφθάνον τώρα ἕως εἰς τὴν μέσην τοῦ δυστυχοῦς πλοίαρχου· οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἐλθόντες εἰς βοήθειάν του, ἠναγκάσθησαν νὰ

ἔμβωσιν εἰς πλοίαριον, καὶ ὁ σιδηρουργὸς ἔβλεπεν, ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὑπὲρ αὐτοῦ. Τί ἔπρεπε τότε νὰ γίνῃ; "Ω! ὅποια ἀγωνία ἐν ταύτῃ τῇ στιγμή. Ἐν μόνον τελευταῖον καταφύγιον ὑπῆρχεν, ἐν καὶ μόνον, ἀλλὰ τοῦτο ἦτον τρομερόν. Ὁ πλοίαρχος ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ τὴν κνήμην του, ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν. Θὰ τὸ κάμῃ; ναί, αὐτὸς εἶναι ἕτοιμος νὰ θυσιάσῃ τὸ πᾶν ἵνα ἀποφύγῃ τὸν θάνατον. Χειροῦργος ἐζητήθη ἄνευ οὐδεμιᾶς στιγμῆς ἀναβολῆς. Οὗτος ἔρχεται κατεσπευσμένως κομίζων κιβώτιον ἐργαλείων καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἦτο ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐγγείρησιν. Ὁ ἀτυχής ἄνθρωπος τὸν βλέπει πλησιάζοντα. "Ω! μὴ χάνῃς οὐδεμίαν στιγμήν, ἀνακράζει ἀπόκοψον τὴν κνήμην μου, ἰατρέ, καὶ σῶσον τὴν ζωὴν μου.

Ἄλλὰ ὅταν ὁ χειροῦργος ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον, ἠναγκάσθη νὰ ἔμβῃ εἰς πλοίαριον, καὶ μόλις δι' ἰσχυρὰς κωπηλασίας ἠδυνήθη νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον, δυστυχῶς δὲ ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, τὰ ὕδατα εἶχον ἀναβῆ μέρη τοῦ λαιμοῦ του, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου ἐκρατεῖτο ἡ κεφαλή του ὑπεράνω αὐτῶν. Εἶναι πολὺ ἀργά — εἶπεν ὁ ἰατρὸς — καὶ μετὰ τινος στιγμῆς τὰ κύματα κατέκλυσαν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀτυχοῦς ἐκεῖνου ἀνθρώπου καὶ οὕτως ἀπώλετο! Ναί, ἀπώλετο! Ἄναγνώστα, τοῦτο τὸ τρομερὸν διήγημα δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς σέ ὡς μεταφορὰ ἢ ἀλληγορία. Σὺ, ὡς ὁ πλοίαρχος ἐκεῖνος, ἐξέρχεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιωτικοῦ σου βίου ἀμέριμνος, εὐθυμος καὶ εὐτυχής. Ἡ ἄλυσος, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀπροσεξίας ἐκεῖνος δὲν εἶδεν, εἶναι παρὶς τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς στείνει κατὰ σοῦ ὁ κρίκος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ πῶς αὐτοῦ ἐπιάσθη εἶναι ἡ ἁμαρτία σου. Πιστεύεις, ὅτι θέλεις εὐκόλως ἐλευθερωθῆ ἀπὸ αὐτῆς; ἀλλ' ἀπατάσαι. Ἡ παλιβόρια εἶναι ὁ θάνατος, ὅστις πλησιάζει· δὲν ἔχεις οὐδεμίαν στιγμήν νὰ χάνῃς πᾶσα προερχομένη στιγμή ἀποκαθιστᾷ τὴν ἄλυσον τῆς ἁμαρτίας ἰσχυροτέραν, τὴν σω-

τηρίαν ἀβεβαιωτέραν. Τί θὰ γίνῃς; οὐδὲν πλοίαριον ἐν τῷ κόσμῳ δύναται νὰ σέ σώσῃ, οὐδεὶς σιδηρουργὸς ἔχει δύναμιν νὰ κόψῃ ταύτην τὴν ἄλυσον, οὐδεὶς χειροῦργος εἶναι ἀρκετὸς νὰ διαχωρίσῃ ἐκεῖνο ὅπερ σέ δένει εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Τί θέλεις γίνεαι; Ὑπάρχει εἰς σωτῆρ καὶ εἰς μόνος — Ἰησοῦς εἶναι τὸ ὄνομα του. Αὐτὸς δύναται νὰ σέ σώσῃ, νὰ σέ λυτρώσῃ, νὰ σέ ἐλευθερώσῃ στρέψον πρὸς αὐτόν. Ἐπικαλέσθητι αὐτόν εἰς βοήθειαν, μὴ βραδύνης, διότι ὁ χρόνος παρέρχεται, καὶ τώρα εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας· ρίψον πρὸς αὐτόν ἐν μόνον βλέμμα πίστεως. «Αὐτὸς ἐγένετο ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» ἵνα ζήσῃς αἰωνίως. Μὴ βραδύνης νὰ ἔλθῃς πρὸς Αὐτόν. "Ὅς-τις πιστεύει εἰς Αὐτόν, δὲν θέλει καταισχυνοθῆ. Ὁ Ἰησοῦς θέλει εἶσθαι μετὰ σοῦ κατὰ τὴν ὥραν τῆς θλίψεως καὶ τοῦ κινδύνου καὶ αὐτὸς θέλει σ' ἐλευθερόνει ἀπὸ τούτων πάντων. Ἐλθέ πρὸς Αὐτόν λοιπὸν εὐθύς, διότι «τώρα εἶναι καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἡμέρα σωτηρίας».

Ἄναγνώστα, δὲν δύνασαι νὰ ἀμφιβάλλῃς περὶ τῆς θελήσεώς του εἰς τὸ νὰ σέ σώσῃ, διότι εἶναι γεγραμμένον, Αὐτὸς θέλει καὶ δύναται νὰ σώζῃ εἰς τὸ παντελὲς πάντα ἐρχόμενον πρὸς τὸν Θεὸν δι' αὐτοῦ. Αὐτὸς ὡσαύτως εἶπεν, ὅτι Αὐτὸς θέλει νὰ σωθῶμεν πάντες, καὶ ὅτι πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς Αὐτόν δὲν θέλει κατ' οὐδένα τρόπον ἀπορρίφθῃ. Δὲν δύνασαι λοιπὸν νὰ ἀμφιβάλλῃς περὶ τῆς καλῆς θελήσεώς του.

(Ἐκ τοῦ Μέντορος.)

Ἐργατεία ἀφ' ὅσων
ἔντεταται

ΣΤ΄.

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ.

Εύρισκόμενος ἐσπέραν τινὰ μεταξὺ φίλων μου, ἤκουον μετὰ προσοχῆς διαφόρους ἱστορίας περὶ φαντασμάτων. Μίαν τούτων ἀναλαμβάνω νὰ σοὶ διηγηθῶ, φίλτατε ἀναγνώστα, διὰ νὰ τὴν διηγήσῃ καὶ σὺ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως φαντασμάτων. Δύο νέοι πλούσιοι περιηγοῦντο διάφορα μέρη, ἀντιγράφοντες τοποθεσίας, εἰκόνας, καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, εὐχαριστοῦντες οὕτω τὸν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν ἔρωτά των.

Φθάσαντες εἰς κωμόπολιν τινὰ μανθάνουσι παρὰ τῶν κατοίκων ὅτι εἰς τὸ ἄκρον σχεδὸν τῆς κωμοπόλεως ὑπάρχει πύργος ὡραιότατος, ὅπου δύναται νὰ εὕρωσι πλεῖστα ἀντικείμενα πρὸς ἀντιγραφήν, τοὺς προσθέτουσι δὲ ὅτι ὁ πύργος οὗτος πρὸ πολλοῦ εἶναι ἔρημος καὶ ἀκατοίκητος, διότι ὑπάρχει παράδοσις ὅτι κατὰ πᾶσαν νύκτα ἐμφανίζονται ἐν αὐτῷ φαντάσματα. Εἰς δὲ μόνον γέρον ἐπιστάτης κατοικεῖ εἰς μικρὸν τι δωμάτιον πλησίον τῆς θύρας. Οἱ δύο φίλοι οὐδεμίαν σημασίαν ἔδωκαν εἰς τὰ περὶ φαντασμάτων, ἄλλως τε καὶ κλιῶς ὠπλισμένοι ὄντες, ἀπεράσισαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸν πύργον καὶ νὰ διανυκτερεύσωσιν. Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἐνύκτωσεν, ἔρχονται οἱ φίλοι καὶ κρούουσι τὴν θύραν ἀλλ' οὐδεὶς τοὺς ἤκουσε. Κρούουσι καὶ πάλιν ῥίπτοντες συγχρόνως λίθους ἐντὸς τῆς αὐλῆς. Μόλις δὲ μετὰ πολλὴν ὥραν ἀκούουσι βήματα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ γέροντος ἐπιστάτου.

— Τίς εἶναι;

— Δύο νέοι ὁδοιπόροι ἐπιθυμοῦντες νὰ διανυκτερεύσωσιν εἰς τὸν πύργον.

— Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σᾶς ἀνοιξῶ, διότι ἡ ὥρα εἶναι περασμένη.

— Δι' αὐτὸ δὰ καὶ ἡμεῖς σὲ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀνοιξῆς καὶ μάλιστα διότι εἴμεθα ξένοι καὶ δὲν γνωρίζομεν εἰς τὴν κωμόπολιν κανένα εἰς τοῦ ὁποίου νὰ κοιμηθῶμεν.

Τέλος ὁ γέρον πεισθεὶς, ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ οἱ ξένοι μᾶς εἰσέρχονται ἐντὸς τῆς αὐλῆς, παρατηροῦντες μετὰ περιεργείας δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

Ὁ δὲ γέρον ἐγγειρίζων αὐτοὺς δᾶδα ἀνημμένην τοὺς εἶπε.

— Ἀναβῆτε ταύτην τὴν κλίμακα καὶ ἀμέσως θὰ εὐρηγετε μακρὸν διάδρομον, καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ διαδρόμου θὰ ἴδῃτε αἴθουσαν μεγάλην, ὅπου ἡμπορεῖτε νὰ κοιμηθῆτε. Καλὴν νύκτα, νέοι μου, μὲ συγχωρεῖτε ὅπου δὲν σᾶς συνοδεύω, ἀλλὰ φοβοῦμαι ν' ἀναβῶ νύκτα εἰς τὸν πύργον.

— Ὡ! δὲν πειράζει, γέρον μου, ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι παῖδοι, καὶ λαβόντες τὴν δᾶδα ἀνέβαινον τὴν κλίμακα γελῶντες διὰ τὴν πρόληψιν καὶ τὸν φόβον τοῦ γέροντος. (Καὶ ναὶ μὲν ἐγέλων εἰς τὸ φανερόν, ἀλλ' ὅμως ἠσθάνοντο καὶ οἱ δύο ἐλαφρὸν ρίγος ἕνεκα τῆς ἐρημίας καὶ τῆς ἐντελοῦς σιωπῆς). Φθάσαντες εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς κλίμακος, εἶδον τὸν διάδρομον καὶ τὴν αἴθουσαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐπίπλων, καὶ δύο κλιῖναι πλησίον τῆς ἐστίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίζετο ὡραιότατη πανοπλία.

Περιεργασθέντες δὲ τὴν πανοπλίαν ταύτην ὡς καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ, καὶ συνομιλήσαντες ἐπὶ τινὰ ὥραν, συμφώνησεν ὁ μὲν εἰς νὰ κοιμηθῆ, ὁ δὲ ἄλλος νὰ μείνῃ ἔξυπνος καὶ νὰ φυλάττῃ ὡς σκοπὸς, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον. Καὶ μετὰ δύο ὥρας νὰ ἐξυπνήσῃ ὁ πρῶτος καὶ νὰ κοιμηθῆ ὁ δευτερός. Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο. Ὁ πρῶτος, ἀφοῦ ἐκοιμηθῆ ὁ σύντροφός του, ἐκάθησεν ἀπέναντι τῆς πανοπλίας, καὶ διὰ νὰ μὴ τὸν πάρῃ ὁ ὕπνος, κατεγίνετο εἰς τὴν

ἀντιγραφὴν αὐτῆς. Ἐν ᾧ δὲ ἐργάζετο μετὰ προσοχῆς πολλῆς, αἴφνης βλέπει ὅτι ἡ ἑστία μετετοπίσθη καὶ ἡ πανοπλία ἐγένετο ἀφαντος. Εἰς δὲ τὸν τόπον τῆς ἑστίας, ἦτο θύρα ἀνοικτὴ, θύρα αἰθούσης πολυτελεστάτης ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο ἐστρωμένη τράπεζα, καὶ περίξ τῆς τραπέζης ἐκάθητο καὶ εὐωχοῦντο δώδεκα νέοι καὶ νεάνιδες περιχαρεῖς, εἰς δὲ τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης ἦτο θρόνος μεγαλοπρεπέστατος. Μετ' ὀλίγην δὲ ὥραν εἰσῆλθε γέροντες τινεσδήποτε ὅστις καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ὠμήλισε πικρῶς πρὸς τοὺς εὐθυμοῦντας νέους, ἀπειλήσας συγχρόνως αὐτοὺς διὰ τὴν τόλμην των ταύτην. Οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ ἐξηφανίσθησαν, ἐξεληθόντες διὰ τῶν πλαγίων θυρῶν τῆς αἰθούσης. Τότε δὲ ὁ γέροντα καταβὰς τοῦ θρόνου του, προχωρεῖ πρὸς τὸν καλλιτέχνην μας καὶ ἐκβάλλων φωνὰς ἀγρίας καὶ χειρονομῶν φοβερῶς θέλει νὰ ἔλθῃ πλησίον του. Ὁ νέος ὅμως ὄλως τρέμων ὑπὸ τοῦ φόβου σύρει τὸ πολὺκροτὸν του καὶ πυροβολεῖ κατὰ τοῦ γέροντος. Ἀμέσως ὅμως ἐκ τοῦ κρότου ἐξυπνᾷ, διότι ὄντως τὸν ἐπῆρεν ὁ ὕπνος, καὶ ὅλα ὅσα εἶδεν ἦσαν ὄνειρον, γεννηθὲν ἐκ τοῦ φόβου τῶν φαντασμάτων — ἐξυπνᾷ καὶ βλέπει — ὦ φρίκη! — τὸν σύντροφόν του μόλις ἀναπνέοντα καὶ αἱματόφυρτον. Κατ' αὐτοῦ εἶχε πυροβολήσει, νομίζων ὅτι πυροβολεῖ τὸν γέροντα.

Z.

Η ΝΕΚΡΟΚΕΦΑΛΗ.

Ἐφημέριός τις ἠσχολεῖτο περὶ τὴν ταφὴν ἑνὸς τῶν ἐνοριτῶν του, τὸ σῶμα τοῦ μακαρίτου ἦτο ἤδη ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ τάφου· ἔδλεπέ τις φύρδην μίγδην τὰς νεκροκεφαλὰς καὶ τὰ ὅσῃ, τὰ ὁποῖα ὁ νεκροθάπτης εἶχεν ἐκβάλλει ἐκ τῆς γῆς διὰ νὰ θέσῃ τοὺς νεωστὶ ἐρχομένους· διότι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τάφον πρέπει νὰ παραχωρῇ τις τὴν θέσιν εἰς ἄλλους. Πάντες οἱ παρестῶτες περιμέ-

νοντες νὰ τελειώσῃ ὁ νεκρῶσιμος ὕμνος συνηθοῖσθησαν καὶ ἐθεώρουν τὰ ἀνθρώπινα ἐκεῖνα κρανία, τὰ ὁποῖα πίπτοντα ἐντὸς ὀλίγου τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ ἔμελλον νὰ γίνωσιν ἀφανῆ ἀπὸ τοὺς ζῶντας. Ἄλλ' ὦ τοῦ θαύματος! αἴφνης ἐν τῶν κρανίων ἐκεῖνων φαίνεται κινούμενον. Ἡ συνάθροισις ὀλόκληρος κυριεῖται ὑπὸ φρίκης· τὰ βλέμματα ἀνταλλασσόμενα ταχέως ἐπαναφέρονται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ προξενήσαντος ἐντύπωσιν εἰς αὐτά. Ἐν τούτοις ἡ νεκροκεφαλὴ κινεῖται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ φαίνεται στρεφόμενη ἀπειλητικῶς πρὸς τοὺς θρασεῖς, τοὺς τολμήσαντας νὰ ταράξωσι τὴν ἡσυχίαν της. Μάλιστα προχωρεῖ μετ' οὐ πολὺ ὡς διὰ νὰ ζητήσῃ λόγον διὰ τὴν προσγενομένην εἰς αὐτὴν ὕβριν. Οἱ περιστῶτες δὲν δύνανται νὰ κατισχύσωσι τοῦ τρόμου, ὅστις τοὺς ἐκυρίευσεν οἱ μὲν φεύγοντες ἀφίνουσιν ὀξείας κραυγὰς, οἱ δὲ προσπίπτουσιν ἐπικαλούμενοι τὸ θεῖον ἔλεος δι' ἑαυτοὺς καὶ διὰ τὸν νεκρὸν, οὗτινος ἡ κεφαλὴ προχωρεῖ πάντοτε. Τότε ὁ ἱερεὺς κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἀνακραῖζει: «Κεφαλὴ, ἐξορκίζω σε ἵνα σταθῆς». Ἡ κεφαλὴ ὑπακούει καὶ στρέφεται πρὸς τὸ ἄλλο μέρος πάραυτα. . . Εἶδον ἐξερχόμενον ἐξ αὐτῆς ποντικόν, ὅστις τρομάξας ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ ἱερέως ἐχάθη εἰς τινὰ ἐκεῖ πλησίον ὀπήν.

(Ἐκ τοῦ Μέντορος).

H.

ΓΑΜΟΣ ΕΝ ΒΥΘΩ· ΦΡΕΑΤΟΣ.

Παράδοξός τις γάμος ἐτελέσθη ἐσχάτως ἐν τινὶ παρὰ τὸ Βέλγιον κειμένη κόμη. Νεανίας τῆς ἡράσθη τῆς μονογενοῦς θυγατρὸς τοῦ δημάρχου καὶ, γνωρίζων ὅτι καὶ ἡ νεάνις ἠγάπα αὐτὸν περιπαθῶς, ἐζήτησεν αὐτὴν παρὰ

τῶν γονέων τῆς εἰς γάμον. Ἄλλ' οὗτοι δὲν κατένευσαν, λόγῳ μὲν προφασισόμενοι τὴν νεότητά τῆς νεάνιδος, ἔργῳ δὲ διότι ὁ νέος, εἰ καὶ ἦτο χρηστός, δὲν εἶχεν ἴσῃν αὐτῇ περιουσίαν. Μάτην ἢ νέα ἐπεχείρησεν ἐπὶ δύο ἔτη ἵνα πείσῃ τοὺς γονεῖς, μάτην παρεκάλεσεν, ἐδεήθη . . . ἔκλαυσεν . . . ἐνήστευσεν . . . ἠσθένησε . . . τὰ πάντα εἰς μάτην. Διότι οὗτοι ἔμειναν ἀκαμπτοὶ πρὸς πάντα αὐτῆς τὰ τεχνάσματα καὶ τὰς δεήσεις. Τέλος ἢ νεᾶνις ἀπελπίσασα, προφασίζομένη ὅτι ἐπορεύετο εἰς ἐπίσκεψιν ἀσθενούσης τινὸς θείας, ἐξῆλθε μόνῃ τοῦ πατρικοῦ οἴκου. Ἄλλὰ μετὰ μίαν ὥραν νέος τις φίλος τοῦ ἔραστοῦ τῆς νεάνιδος, παρίσταται ἔντρομος καὶ ἀγγέλλει τοῖς γονεῦσι ταύτης, κλαίων καὶ ὀδυρόμενος, ὅτι οἱ δύο ἔρασταὶ, ἀπελπίσαντες ἑξήψαν ἑαυτοὺς ἀμφοτέροι εἰς τὸ παρά τὴν κώμην γνωστὸν βαθύτατον φρέαρ καὶ προσέθηκον ὅτι εἶδε μὲν αὐτοὺς μακρόθεν πίπτοντας εἰς τὸ φρέαρ, ἀλλὰ προσδραμῶν δὲν ἔφθασεν ἵνα ἐμποδίσῃ αὐτούς. Ἥλιπιζε δὲ ὅτι ἔζων καὶ ἤρχετο ζητήσων βοήθειαν. Ἐκαστος λαμβάνει κλίμακας καὶ σχοινία, καὶ πάντες σπεύδουσιν ἀγωνιῶντες πρὸς τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος. Εὐτυχῶς οἱ δύο ἔρασταὶ, εἰ καὶ ἦσαν πῶς πληγωμένοι, ἔζων ἔτι διότι πίπτοντες εἰς τὸ φρέαρ κατεσκέθησαν ὑπό τινος σαινιδώματος, καὶ ἐκραύγαζον πρὸς τοὺς προσδραμόντας, ὅτι, ἐὰν οἱ γονεῖς μὴ κατανεύσωσιν εὐθὺς εἰς τὸν γάμον, ἔκριναν ἵ' ἀποθάνωσι, πίπτοντες εἰς τὸ πρὸ αὐτῶν ὕδωρ. Οἱ συγγενεῖς ἠναγκάσθησαν νὰ ἔλθωσι μετ' αὐτῶν εἰς λόγους, καὶ ὑπέσχοντο ἵνα συγκατανεύσωσιν εἰς τὸν γάμον, ἐπικαλούμενοι μάρτυρας ἅπαντας τοὺς περιεστῶτας κατοίκους τῆς κώμης. Ἄλλ' οἱ δύο ἔρασταὶ, φοβούμενοι μὴ, ἐξεληθόντες τοῦ φρέατος, φενακισθῶσιν, ἠξίου ἵνα ὁ γάμος τελεσθῇ ἐν τῷ φρέατι καὶ ἐξήτουν ἵνα ὁ ἱερεὺς καταβῇ διὰ σχοινίου εἰς αὐτούς.

Ἄλλως . . . Οἱ γονεῖς ἰδόντες τὴν ἐπιμονὴν αὐτῶν ἔδραμον εἰς τὴν κώμην, παρέλαβον τὸν ἱερέα, καὶ τὸ μὲν πείθοντες διὰ χρημάτων, τὸ δὲ βιαζόμενοι κατεβίβα-

σαν αὐτὸν «ἄρον, ἄρον» παρὰ τοὺς δύο ἔραστὰς, οἵτινες, ἐκάθηοντο ἀναμένοντες τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τινος σαινιδώματος. (Ἐκ τοῦ Μέντορος.)

⊖'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΙΛΙΑΣ. ΗΡΩΙΚΗ ΦΙΛΙΑ ΤΟΥ ΔΑΜΟΝΟΣ ΚΑΙ ΦΙΝΤΙΑ.

Διονύσιος ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν διὰ τινὰ ἀπλήν κατηγορίαν κατεδίκασε τὸν Φιντίαν εἰς θάνατον. Οὗτος δ' ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ὅπως ὑπάγῃ εἰς τινὰ πλησίον πόλιν, ἵνα τακτοποιήσῃ σπουδαίας του ὑποθέσεις, ὑποσχεθεὶς ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ὠρισμένην ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς του ποινῆς, καὶ ἀνεχώρησεν, ἀφοῦ ὁ Δάμων ἔμεινεν ἐγγυητὴς διὰ τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, μὲ θυσίαν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς.

Ἐν τούτοις αἱ ὑποθέσεις τοῦ Φιντία παρετείνοντο ἢ ὠρισμένην διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡμέρα φθάνει· ὁ λαὸς συναθροίζεται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως, καὶ ἀρχίζουσι νὰ μέμφωνται καὶ νὰ μεμψιμοιρῶσι τὸν Δάμωνα, ὁ ὁποῖος ἀταράχως μετέβαινεν εἰς τὸν θάνατον, βεβαιότατος ὢν ὅτι ὁ φίλος αὐτοῦ ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ· ἀλλὰ ἂν συνέβαινε νὰ μὴ προσφάσῃ, θὰ ἐνομιζέτο λίαν εὐτυχῆς, ὡς ἀποθνήσκων ὑπὲρ τοῦ φίλου του!

Ἡ ἀπαισία στιγμὴ τῆς ἐκτελέσεως ἐπλησίαζε πλέον, ὅτε φωναὶ θορυβῶδεις ἀνήγγειλαν τὴν ἀφίξιν τοῦ Φιντία, ὁ ὁποῖος σπεύδει καὶ ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς θέσεως, τῆς προωρισμένης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς· βλέπει τὴν μάχαιραν ἐτοιμὴν νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ φίλου του· ἀσπαζόμενοι δ' ἀλλήλους καὶ κλαίοντες ἐφιλονεύουσιν πῶς νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸν ἄλλον, ἕκαστος θεωρῶν τοῦτο ὡς εὐτύχημά του.

Οἱ θεαταὶ ἐδάκρυσαν, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς, μ' ὄλην αὐτοῦ τὴν σκληρότητα, κατέβη ἀπὸ τοῦ θρόνου καὶ τοὺς

παρεκάλεσε θερμῶς νὰ συμμεθέξῃ εἰς τὴν τὸσπν ἱερὰν αὐτῶν φιλίαν.

Ἰδοὺ φίλοι! φίλοι ἀφρωσιωμένοι μέχρι θανάτου! ὦ! ὄχι, ὄχι, ὁ Διονύσιος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ κατάρθωνε νὰ γείνη φίλος των, διότι οἱ κακοὶ δὲν εἶναι ἱκανοὶ οὔτε νὰ ἐνσπείρωσιν, οὔτε νὰ αἰσθανθῶσι τὸ μεγαλεῖον τῆς ἱερᾶς φιλίας.

Σᾶς συμβουλεύω, φίλοι μου, νὰ θεωρῆτε τὴν φιλίαν ἀνωτέραν ὄλων τῶν ἀγαθῶν μετὰ τὴν ἀρετὴν, ἢ ὅποια πρέπει νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν, ὡς οὔσα ἡ βᾶσις αὐτῆς τῆς φιλίας. (Ἐκ τῆς Χρυσολίδος).

Ι΄.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

Ψυχρὰ καὶ χιονώδης ἑσπέρα τοῦ δεκεμβρίου τοῦ 186. . Αἱ ὁδοὶ τῆς πόλεως εἰσὶ κατάλευκοι καὶ ἡ χιῶν ἐξακολουθεῖ πίπτουσα, τὰ πάντα δὲ καταδεικνύουσιν ὅτι ἡ νύξ αὕτη ἔσται μία τῶν φοβερωτέρων διὰ τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους, οἵτινες στεροῦνται ἄρτου ὅπως πληρῶσιν τὸν κενὸν αὐτῶν στόμαχον καὶ καυσίμου ὕλης ὅπως θερμάνωσι τὰ κατάψυχρα αὐτῶν μέλη. Ὅποσοι ἄρα γε ἐκ τῶν διαβατῶν, οὓς βλέπετε τὴν στιγμὴν ταύτην διατρέχοντας τὰς ὁδοὺς τοῦ Πέραν, καὶ οἵτινες, ὑπὸ τῆς χιόνος καὶ τοῦ δριμέος ψύχους διωκόμενοι, σπεύδουσι νὰ φθάσωσι ταχύτερον εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, ὅποσοι λέγω στεροῦνται καὶ τεμαχίου ἄρτου καὶ ὀκᾶς ἀνθρώπων! Οἷα ἀντίθεσις δὲ πρὸς ἐκείνους, οὓς ἀναμένουσι θερμὸν δωμάτιον, καλὴν τράπεζα καὶ ἀναπαυτικὴν κλίνην!

Ἐν τῇ γωνίᾳ μιᾶς τῶν πλαγίων ὁδῶν τοῦ Πέραν, γυνὴ τις κεκαλυμμένην ἔχουσα τὴν κεφαλὴν, ἴστατο ὑπὸ τινὰ ἐξώστην. Ἡ γυνὴ αὕτη ἐφαίνετο ἐξετάζουσα τοὺς διαβάτας μετὰ προσοχῆς· δις δὲ ἤδη ἢ τρίς ἐκινήθη ὡσεὶ θέλουσα νὰ ἀποτείνη τὸν λόγον πρὸς τινὰς ἐξ αὐ-

τῶν ἀλλὰ μεταμελουμένη ἀπεσύρετο εἰς τὴν γωνίαν. Ἐν τούτοις ἡ ὥρα παρήρηγετο, τὸ σκότος καθίστατο πυκνότερον καὶ ἡ χιῶν ἐξακολουθεῖ πίπτουσα. Ἦδη τὸ πλῆθος τῶν διαβατῶν ἠραιώθη καὶ σιγὴ ἤρξατο βασιλεύουσα εἰς τὴν συνήθως τοσοῦτον θορυβώδη μεγάλην ὁδὸν τοῦ Πέραν. Οἱ ἐπαῖται, μία τῶν πολλῶν πληγῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δὲν ἐφαίνετο πλέον, διωχθέντες καὶ οὗτοι ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῆς χιόνος. Καὶ ὁμως ἡ γυνὴ αὕτη περιέμενεν εἰσέτι, ἐὰν δὲ τις διήρχετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πλησίον αὐτῆς θὰ ἤκουεν αὐτὴν κλαίουσαν σιγηλῶς. Τέλος ἐφάνη μακρόθεν ἀνὴρ τις καλῶς ἐνδεδυμένος καὶ ταχέως βαδιζῶν. Ἡ ἀγνωστος ἄμα ἰδοῦσα αὐτὸν προέβη βήματά τινα ἐκ τῆς πλαγίας εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν, ὠπισθοδρόμησεν αὐθις, βλέπουσα ὅμως ὅτι ὁ κύριος ἀπεμακρύνετο καὶ ὅτι οὐδεὶς ἕτερος ἐφαίνετο διαβάτης ἀνεστέναξε καὶ ψιθυρίσασα «Θεέ μου, Θεέ μου!» ἐχώρησε πρὸς τὸν ἀνδρα τοῦτον καὶ εἶπεν αὐτῷ μετὰ τρεμούσης φωνῆς.

ὦ! κύριε, ἐξορκίζω ὑμᾶς εἰς ὅ,τι ἔχετε ἱερὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ βοηθήσατέ με, τὸ τέκνον μου ἀποθνήσκει τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους.

Ὁ ἀγνωστος ἔσθη. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς γυναικὸς, τὸ ἐπιμελημένον ὕφος, ἡ δειλία μετ' ἧς ἀπήγγειλε τὴν φράσιν ταύτην κατέπληξαν αὐτόν. «Ἡ γυνὴ αὕτη δὲν εἶναι ἐπαῖτις ἐξ ἐπαγγέλματος» εἶπε κατ' ἑαυτὸν καὶ στραφεὶς προσεπάθησε νὰ διακρίνη τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τῆς γυναικὸς ἐκαλύπτετο ἐπιμελῶς διὰ μέλανος σαλίου, μόλις δὲ διεκρίνοντο οἱ ὀφθαλμοί. Ὁ ἀγνωστος ἐβύβησε τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον αὐτοῦ καὶ ἐξαγαγὼν ἀργυροῦν μετζίτιέν ἔδωκε τῇ γυναικί. Αὕτη ἔλαβε τὸ νόμισμα μετὰ τρομούσης χειρὸς καὶ διὰ τοιούτου τρόπου ἠὲ χαρίστησε τῷ φιλανθρώπῳ ἀνδρὶ, ὥστε οὗτος συνεκινήθη μεγάλως καὶ ἔσθη σκεπτόμενος. Ἡ γυνὴ ἀπῆλθε τότε ταχέως· ὁ ἀγνωστος ἐστράφη καὶ ἀναστενάξας εἶπεν:

«Ω! καὶ ἡ μήτηρ μου εὐρέθη ποτὲ εἰς ὁμοίαν θέσιν καὶ ἐγὼ ἀπέβησκον τότε τῆς πείνης καὶ χεῖρ ἄγνωστος, φιλόανθρωπος καρδία μὲ ἔσωσεν, ἔσωσε καὶ τὴν μητέρα μου. Ἐὰν ἡ γυνὴ αὕτη πράγματι πάσχει, ὡς φαίνεται, ἡ μικρὰ αὕτη βοήθεια μικρὸν θ' ἀνακουφίσῃ αὐτήν». Τὰ φιλόανθρωπα αἰσθήματα τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρὸς διηγήρησαν εἰς ὑπατον βαθμὸν, καὶ καταφρονῶν οὗτος τὸ ψῦχος, τὴν χιόνα, ἴσως δὲ καὶ πρὸς οὐδὲν τιθέμενος τὴν ἀνησυχίαν, ἣν θὰ προὔξενει εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἡ παρατεταμένη ἀπουσία του ἐν τοιαύτῃ μάλιστα νυκτὶ, ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἐπαίτιδα. Αὕτη εἶχεν ἤδη προχωρήσει ἐπὶ ἰκανόν, ἀλλ' ὁ φιλόανθρωπος κύριος παρηκολούθησεν αὐτὴν θέλων νὰ μάθῃ ἐὰν πράγματι ἡ γυνὴ αὕτη ἐπάσχειν. Καὶ εἶδε λοιπὸν αὐτὴν εἰσελθοῦσαν εἰς παντοπωλεῖον, ὅπου ἀγοράσασα τροφίμα τινὰ ἐξῆλθε ταχέως καὶ πορευθεῖσα εἰς ἀνθρακοπωλεῖον ἠγόρασε δύο ὀκάδας ἀνθράκων, εἶτα ἓνα ἄρτον μεθ' ὃ ἀπῆλθε δρομαία. Ὁ ἄγνωστος ἠκολούθησεν αὐτὴν. Μετὰ δεκάλεπτον πορείαν, δι' ὀδῶν σκολιῶν καὶ σκοτεινῶν, ἡ γυνὴ ἔστη πρὸ ἀθλοῦ οἰκίσκου καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν. Γραῖά τις προέβαλε τὴν κεφαλὴν ἀπὸ μικροῦ παραθύρου ἀνωθεν τῆς θύρας κειμένου καὶ μετ' ὀλίγον ἠνοίχθη ἡ θύρα.

Ποῦ ἦγγατε, κυρία Ἀσπασία, μ' αὐτὸ τὸν καιρὸ! Τὸ καυμένο τὸ παιδί ψυχομαχεῖ ἀπάνω.

Ἡ Ἀσπασία, τοῦτο ἦτο τὸ ὄνομα τῆς ἐπαίτιδος, οὐδὲν ἀπαντήσασα ἀνῆλθεν ἐν τάχει τὴν κλίμακα. Ἐνῶ δὲ ἡ γραῖα ἠτοιμάζετο νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, προλαβῶν ὁ ἄγνωστος ἠρώτησεν αὐτήν.

Καλὴ μου κυρά, δὲν μοὶ λέγεις ποία εἶναι ἡ γυνὴ αὕτη;

Τέτοιαν ὥραν, κύριε, καὶ μ' αὐτὸ τὸ χρῶμα καὶ τὸ χιόνι μὲ φαίνεται παράξενο νὰ μ' ἐρωτᾶτε ποῖα εἶναι ἡ γυναῖκα αὕτη.

Φαίνεται ὅτι πάσχει καὶ ἐπεθύμουν νὰ τὴν βοηθήσω.

Ναὶ ἡ καυμένη ὑποφέρει μεγάλη δυστυχία· ἔχει καὶ τὸ παιδί της ἄρρωστο τώρα καὶ δύο μῆνες. Τί νὰ κάμῃ, δουλεῖα δὲν βρῖσκει καὶ θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ ἐκείνη καὶ τὸ παιδί της. Εἶναι τώρα ἕξ μῆνες ποῦ δὲν μὲ πλήρωσε τὸ νοῖκι γιὰ μιὰ κάμαρα ποῦ βαστᾷ ἐδῶ. Κ' ἐγὼ εἶμαι πολὺ πτωχῆ, κύριε, καὶ δὲν μπορῶ νὰ θρέψω τὸν ἑαυτὸν μου· ἀλλὰ τί νὰ κάμω πάλι, τὴ λυποῦμαι καὶ δὲν τὴν ἔβγαλα ἀπὸ τὸ σπῆτί μου καθὼς θὰ ἔκαμνε ἄλλη ἴσθι θέσι μου· μάλιστα καμμιὰ φορὰ τὴν δίνω καὶ ὀλίγο ψωμί καὶ ρύζι γιὰ νὰ κάμῃ σοῦπα τοῦ παιδιοῦ της. Τὸ καυμένο ἔλυωσε, ἔλυωσε, ζωὴ δὲν ἔχει. Ὅσο εὕρισκε δουλεῖα ἡ καυμένη ἡ μητέρα του μ' ἐπλήρωνε τακτικὰ καὶ ἐζούσε καὶ τὸ παιδί της· ἀλλὰ τώρα πάγει τόσος καιρὸς ποῦ δὲν ὑπάρχει δουλεῖα καὶ μ' αὐτὸ τὸ χρῶμα καὶ τὴν πτώχεια ποιὸς θὰ τὴν κυττάξῃ;

Ἐγὼ, εἶπε μετ' ἀποφάσεως ὁ ἄγνωστος.

Σεῖς, καὶ ποιὸς εἴσθε σεῖς; ἠρώτησεν ἡ γραῖα. Γνωρίζετε τὴν καυμένη τὴν Ἀσπασία;

Οὐδόλως. Ταύτην τὴν ἐσπέραν εἶδον αὐτὴν κατὰ πρῶτον, ἐνόησα ὅμως πάραυτα ὅτι ὑποφέρει μεγάλως. Ἄκουσον, καλὴ μου κυρά, θὰ ἐπιστρέψω αὔριον διὰ νὰ ἴδω τὴν γυναῖκα ταύτην καὶ νὰ λάβω τὰ κατάλληλα μέτρα περὶ αὐτῆς. Σὲ παρακαλῶ μὴ εἴπῃς τι εἰς αὐτὴν μέχρι τῆς αὔριον. Ἀπὸ τοῦδε δύναμαι νὰ σοὶ εἴπω ὅτι θὰ πληρώσω ὅσα σοὶ χρωστεῖ καλὴν νύκτα.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθεν ὁ ἄγνωστος ἐκπληκτον καταλιπὼν τὴν γραῖαν, ἥτις παρέμεινεν εἰς τὴν θύραν μέχρῃς ὅτου ἐγένετο οὗτος ἀφαντος.

Ἐν τούτοις ἡ δυστυχὴς Ἀσπασία ἀνελθοῦσα τὴν κλίμακα ὤθησε χαμηλὴν τινὰ θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς μικρὸν καὶ σκοτεινὸν δωμάτιον, εὐθύς δὲ καταθέσασα τὸ φορτίον αὐτῆς ὤρμησε πρὸς τὴν κλίνην, ἐφ' ἧς ἐκοιμάτο τὸ τέκνον αὐτῆς, παιδίον πενταετὲς καὶ κύψασα ἠσπάσθη αὐτὸ εἰς τὸ μέτωπον. Τὸ παιδίον ἐξύπνισε καὶ ἐψιθύρισε «χρούνω, πεινώ». Ὡς παράφορος ἡ τάλαι-

να εξέβαλε τὸ σάλιον αὐτῆς καὶ ἐσκέπασε δι' αὐτοῦ τὸ τέκνον τῆς· εἶτα λαβοῦσα μάχαιραν ἔκοψε μικρὸν τεμάχιον ἄρτου καὶ δοῦσα αὐτῷ, εἶπε.

— Νικόλαε μου, φάγε ὀλίγον ἕως ὅτου ἐτοιμάσω καὶ τι θερμόν. Ναι, τέκνον μου, θά ἀνάψω καὶ πῦρ. ὦ! εὐλογημένος ἔστω ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος.

Τὸ παιδίον ἔλαβε τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου καὶ ἤρξατο τρῶγον. Τοσοῦτον ὅμως ἦσαν ἐκλελυμένοι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, ὥστε μόλις ἔφαγε τὸ τρίτον τοῦ τεμαχίου καὶ ἀφῆκε τὸ λοιπόν.

Ἡ Ἀσπασία ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ σάκκου κηρίον καὶ ἤναψεν αὐτό. Τὸ φῶς ἐφώτισε τὸ ὄχρον πρόσωπον τῆς γυναικὸς ταύτης. Ἐκ πρώτης ὄψεως δυσχερὲς ἦτο νὰ ἐξυκριθῆ ἡ ἡλικία αὐτῆς. Ἡ κόμη τῆς ἦν ἡμίλευκος, τὸ πρόσωπον λειπόσαρκον καὶ ἐβρύτιδωμένον, οἱ ὀφθαλμοί, μέλανες καὶ ὠραῖοι εἰσέτι, προέδιδον ὅμως μακρὰς ἀγρυπνίας. Ἐν γένει ἡ ὄψις αὐτῆς ἐδείκνυε γυναικῆ τεσσαρακοντούτιδα, πιθανόν ὅμως νὰ ἐφαίνετο πολλῶν πρεσβυτέρα ἢ ὅσον πράγματι ἦτο ὡς ἐκ τῶν πολλῶν στερεῶν καὶ κακουχιῶν, ἃς καθ' ἑκάστην ὑφίστατο. Ἐν τὸς τοῦ δωματίου τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον, διότι πῦρ δὲν ὑπῆρχε δύο δὲ ὑαλοὶ τοῦ παραθύρου ἦσαν τετρασμέναι, τὰ δὲ ῥήγματα ἦσαν πεφραγμένα διὰ ρακῶν ἀλλὰ τὸ ψῦχος εἰσέδουε καὶ τὰ δύστηνα ταῦτα δύο πλάσματα ἔτρεμον. ὦ! ὅπως νύκτας διήλθεν ἡ τάλαινα αὕτη γυνή, ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, τρέμουσα ἐκ τοῦ ψύχους καὶ προσπαθοῦσα νὰ θερμάνῃ τὸ τέκνον αὐτῆς, πεινώσα καὶ μὴ ἔχουσα νὰ δώσῃ τι εἰς τὸ λιμῶντον ἐπίσης τέκνον αὐτῆς! Φοβερόν πράγμα εἶναι ἡ πείνα, ἔτι ὅμως φοβερώτερον καθίσταται, ὅταν συνοδεύεται καὶ ὑπὸ τοῦ ψύχους· καὶ ἡ χιὼν νὰ πίπτῃ, καὶ τὰ παράθυρα νὰ τρίξωσιν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ νὰ μὴ ἔχῃς τι διὰ νὰ πληρώσῃς τὸν στόμαχον, καὶ νὰ μὴν ἔχῃς πῦρ διὰ νὰ θερμάνῃς τὰ πεπηγότα μέλη σου. Καὶ ἐνῶ σὺ ὑποφέρεις τὰ πάνδεινα ἐνταῦθα, ἐκεῖ πέραν, πλησίον

σου ἴσως, παρ' αὐτὸ τὸ δωμάτιόν σου, ὅμοιος σου, ἄνθρωπος καὶ αὐτὸς πλασθεὶς ὡς σὺ, θαπανᾷ εἰς τὸν ἀέρα ἐν μιᾷ νυκτὶ ποσὸν δι' οὐ ἠδύναστο σὺ νὰ διατηρηθῆς ἐπὶ ἐν ὄλον ἔτος, καὶ περαιτέρω ἕτερος ἀναπαύεται ἐπὶ θερμῆς καὶ μαλακωτάτης κλίνης τὸν στόμαχον ἔχων πλήρη, τρίτος δὲ ἀπέναντί σου, καλῆμενος ἐπὶ ἀναπαυτικοῦ σοφᾶ, ῥοφᾶ ἠδονικῶς τὸν καρὲν αὐτοῦ καὶ βλέπει τὸ πῦρ σπινθηρακίζον ἐν τῇ ἐστία! ὦ! φοβερὰ ἡ ἀνισότης ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, φοβερὰ ἡ κοινωνικὴ κατὰστασις, καὶ ἡ κατάστασις αὕτη ὅσημέραι δεινοῦται, καὶ ἡ κοινωνία ἀπόλλυσι τὴν ἰσορροπίαν αὐτῆς, καὶ ἡ πενία αὐξάνει ἀφ' ἑνὸς παρὰ τῇ μεγίστῃ πλειονότητι τῶν κατοίκων τῆς ὑψηλίου, καὶ ὁ πλοῦτος αὐξάνει ἀφ' ἑτέρου παρὰ τῇ ἐλαχίστῃ μειονότητι! Εἰς ὅπως τοιαύτας σκηναὶς πόνων, θλίψεων καὶ στεναγμῶν, δύναται τις νὰ παραστῇ μάρτυς, ἰδίᾳ δὲ ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν! Διὰ τοῦτο ἡ φιλάνθρωπία, τὸ βοηθεῖν τὸν πλησίον, μάλιστα δὲ τὸν ἀναξιοπαθοῦντα καὶ ἀπὸ πλουσίου πτωχὸν γενόμενον, εἶναι τὸ μᾶλλον θεάρεστον ἔργον ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ὁ κοινὸς ἐπαίτης ἐπαιτεῖ ἀυστόλως· τοῦτο εἶναι ἐπάγγελμα αὐτοῦ. Τί θὰ πράξῃ ὅμως ὁ ἐκπεσὼν πλούσιος, ὅστις στερεῖται ἐργασίας, στερεῖται τῶν πρὸς διατροφήν τῆς πολυμελοῦς, πολλάκις, οικογενείας αὐτοῦ μέσων; Ποῦ νὰ καταφύγῃ; Εἰς τὴν ἐπαιτείαν; Ἀλλὰ τὸ ἐπαιτεῖν οὐκ ἴδιον αὐτῷ. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι χηρίζουσι τῆς ὑποστηρίξεως τῶν δυναμένων.

Ἡ Ἀσπασία Κ. . . ἦτο θυγάτηρ εὐκαταστάτου ἐμποροῦ. Νυφευθεῖσα ἐν ἡλικίᾳ 19 ἐτῶν νέον τινὰ ἐκ καλῆς οικογενείας, διήλθεν ὀλίγα ἔτη εὐτυχίας, ὅτε αἰφνης ὁ σύζυγος αὐτῆς ἀπώλεσεν ἅπασαν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἐν διαφόροις ἐμπορικαῖς ἐπιχειρήσεσιν. Οἱ γονεῖς αὐτῆς εἶχον ἀποθάνει, οὐδεὶς δὲ συγγενῆς ἔμενε δυνάμενος νὰ βοηθήσῃ αὐτήν.

Ὁ σύζυγος αὐτῆς ἠναγκάσθη τότε νὰ μετέλθῃ τὸν διδάσκαλον διὰ νὰ διαβρέψῃ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τρία αὐ-

τοῦ τέκνα. Ἡ Ἀσπασία ἠκολούθησεν αὐτῷ πανταχοῦ ἐνισχύουσα καὶ ἐνθαφρύνουσα αὐτὸν ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ καὶ κοπιῶδει ἔργῳ, οὕτω δὲ ὅπως ὅποτε ἠδυνήθησαν νὰ συντηρηθῶσιν ἐπὶ τινα χρόνον. Ἀλλὰ τὰ δεινὰ ἐπέρχονται συνήθως ἀλλεπάλληλα. Ἡσθένησε καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν ὁ πρωτότοκος αὐτῶν υἱός, μετὰ τρεῖς δὲ μῆνας ἠκολούθει αὐτῷ εἰς τὸν τάφον καὶ τὸ δεύτερον αὐτῶν τέκνον κοράσιον ἑπταετής ἔμενε τὸ τρίτον ὁ μικρὸς Νικόλαος, παιδίον φιλάσθενον καὶ καχεκτικόν· εἰς τοῦτο λοιπὸν συνεκέντρωσεν ἡ μήτηρ τὰς φροντίδας καὶ τὴν στοργὴν αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα οὔτε προσδοκῶρον εἶναι οὔτε ἀπηλλαγμένον στερήσεων καὶ κόπων.

Ὁ δυστυχῆς Κ. . . μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀντιστηῖ ἐπὶ πλέον εἰς τὸν βίον τοῦτον, ταλαιπωρούμενος δὲ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ παρελθόντος ὡς καὶ ἐκ τῆς στερήσεως τῶν τέκνων αὐτοῦ ὑπέκυψε τέλος καὶ ὁ σκληρὸς θάνατος ἀφῆρασεν αὐτὸν νέον ἔτι τὴν ἡλικίαν καὶ κατλιπόντα τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον ἀπόρους ἀστέγους καὶ ἀσθενεῖς. Δυστυχεῖς διδάσκαλοι! Τοιοῦτον εἶναι κατὰ μέγα μέρος τὸ μέλλον τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαίδευσως τῆς νεολαίας τὴν ζωὴν αὐτῶν κατατριβόντων διδασκάλων, μάλιστα δὲ εἰς τινα μέρη, ὅπου οὔτε ἰκανότης πολλὰκις ἐκτιμᾶται οὔτε πολυετεῖς ἐκδουλεύσεις λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οὔτε ἐλπίζουσιν οἱ διδάσκαλοι ὅτι ἐν τῷ γήρατι αὐτῶν θὰ τύχῃσιν συντάξεως, θὰ τύχῃσιν περιθάλψεως, διότι δὲν ὑπάρχει κεντρικὴ ἀρχὴ διορίζουσα τοὺς διδασκάλους καὶ μεριμνῶσα περὶ τοῦ γήρατος αὐτῶν.

Εὐρεθεῖσα οὕτω εἰς δεινὴν θέσιν ἡ πολυπαθὴς Ἀσπασία δὲν ἀπληρίσθη. Παραλαβοῦσα τὸ τέκνον αὐτῆς μόνον ὃν ὅπερ τῇ ἔμενε πλέον νὰ ἀγαπᾷ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὅπερ συνέδεεν αὐτὴν μετὰ τῆς γῆς, ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ λαβοῦσα ὑπὸ ἐνοίκιον μικρὸν δωμάτιον ἐν πενιγρᾷ οἰκίᾳ, κειμένη εἰς ἀπόκεντρον συνοικίαν τοῦ Πέραν ἐπεζήτησεν ἐργασίαν. Ἦτο ἐπιδεξία περὶ τὴν ῥαπτικὴν καὶ κατ' ἀρχὰς εὕρισκεν ὁ-

πωσδῆποτε ἐργασίαν καὶ ἔζη ἐν ἄκρα πενίᾳ μετὰ τοῦ τέκνου αὐτῆς ὑπὲρ οὗ ἐμόχθει καὶ εἰργάζετο νυχθημερόν. Καὶ ἐν ὄσῳ μὲν ὑπῆρχεν ἐργασία τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς. Ἀλλ' ἀπὸ τινων μηνῶν καὶ ὁ μόνος οὗτος πόρος ἔλειψε καὶ ἡ δύστηνος Ἀσπασία ἤρξατο πωλοῦσα ἐν πρὸς ἐν τὰ ὀλίγα ἐπιπλα καὶ ἐνδύματα αὐτῆς ὅπως δυνηθῆ νὰ ἀγοράσῃ ἄρτον. Καὶ ταῦτα ὅμως ἐξέλιπον· ἡ δὲ ἀγαθὴ γραῖα, ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ὁποίας κατοικεῖ, ἐφέρετο μὲν λίαν φιλανθρώπως πρὸς αὐτὴν καὶ ἀντὶ νὰ ἀπαιτῆ ἐντόνως τὸ καθυστερούμενον ἐνοίκιον, τῇ παρεῖχε τούναντιον ἐνίοτε μικρὰν βοήθειαν, ἀλλὰ καὶ ἡ γραῖα ἦτο πάμπτωχος, ἡ δὲ κατάστασις αὐτῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραταθῆ ἐπὶ μακρόν· εἰς συμπλήρωσιν τῶν δεινῶν τούτων ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν, χειμῶν δριμύτατος κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο.

Ἀπελπισία κατέλαβε τὴν ἀτυχῆ γυναῖκα· ἔδραμε πανταχοῦ ὅπως εὕρῃ ἐργασίαν καὶ πανταχοῦ ὑπῆρξεν ἀτυχῆς. Ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος τὸ πῦρ δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ δωματίῳ αὐτῆς, πολλάκις δ' ἐστερεῖτο καὶ τῆς ἀναγκαίας ποσότητος δρύζης πρὸς παρασκευὴν θερμοῦ ῥοφήματος διὰ τὸ τέκνον τῆς. Πλὴν φεῦ! τὰ πάντα τέλος ἐξέλιπον. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν πυκνὴ ἐπιπτε χιῶν καὶ ἐκ τοῦ ψύχους ἔτρεμον τὰ δύο ταῦτα δύστηνα ὄντα· οὐδὲν πρὸς βρῶσιν ὑπῆρχεν. Ἡ Ἀσπασία ἐσκέφθη κατ' ἀρχὰς νὰ καταφύγῃ αὐθις εἰς τὴν γραίαν οἰκοδόσποιαν. Ὠριμώτερον ὅμως σκεφθεῖσα ἀπέκρουσε τὴν ἰδέαν ταύτην· ἡ γραῖα ἀρκούντως ἤδη ἐβοήθησεν αὐτὴν. Περιεφέρετο σύννους ἐν τῷ δωματίῳ καὶ τὸ βλέμμα ἀπὸ τοῦ τέκνου αὐτῆς πρὸς τὸ παραθύρον καὶ ἀπὸ τοῦ παραθύρου πρὸς τὸ τέκνον τῆς ἔφερεν. Μύριοι λογισμοὶ οἰήρχαντο τὸν νοῦν αὐτῆς. Ἡ χιῶν ἐξηκολούθει πίπτουσα καὶ ἡ ἡμέρα ἐκλινεν πρὸς τὴν δύσιν τῆς. Ἡ νύξ μακρὰ, νύξ δεκεμβρίου, καὶ φοβερὰ διὰ τὰ δύο ταῦτα ὄντα.

Αἰφνης ὁ μικρὸς Νικόλαος εἶπε μετὰ μόλις ἀκουομένης φωνῆς «Μητέρα μου, πεινῶ». Ἡ μήτηρ ἀνεσκίρ-

τῆσε προσέβλεψε πρὸς τὸ τέκνον αὐτῆς ἦτο κάτωχρον ἔκυψεν, ἠσπάσθη αὐτὸ καὶ ἀρπάσασα παλαιὸν σάλιον καὶ μικρὸν σάκκον «τώρα ἔρχομαι, τέκνον μου, εἶπεν, ὑπάγω νὰ σοὶ φέρω φαγητὸν» καὶ ἐξῆλθε μὲ ὄρμην τοῦ δωματίου. Ἡ γραῖα ἀπαντήσασα αὐτὴν κάτω τῆς κλίμακος τῇ ἀπήνθηνε διαφόρους ἐρωτήσεις· αὕτη ὅμως οὐδεμίαν δοῦσα ἀπάντησιν ἐκαλύφθη καλῶς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ σαλίου καὶ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας.

Προχώρησασα βήματά τινα ἐν τῇ ὁδῷ ἔστη αἴφνης. Ποῦ ἐπορεύετο; Καὶ αὕτη ἠγνόει· ἔστρεψε τὸ βλέμμα περὶ ἑαυτὴν καὶ ἐνόμισεν ὅτι διέπραττεν ἐγκλημα καὶ ἐφοβήθη. Τὸ ψῦχος ἦτο δριμύ.

Αὕτη ὅμως δὲν ἠσθάνετο ψῦχος· εἶχε πυρετόν· ἡ καρδιά τῆς ἐπάλλετο μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ διαφραγῇ. Προϋχώρησεν ἐκ νέου καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν τοῦ Πέραν. Οἱ διαβάται ἔσπευδον, ἔσπευδε καὶ αὕτη χωρὶς νὰ γινώσκῃ ποῦ μετέβαιναν. Ἐνῶ περιεπάτει, ἐπαίτις τις ἔτεινε τὴν χεῖρα. «Καλὴ μου κυρία, εἶπεν ἡ ἐπαίτις μετὰ θρηνώδους φωνῆς, ὁσε με μίαν ἐλεημοσύνη νὰ πάρω κομματί ψωμί ποῦ πεινοῦν τὰ παιδιὰ μου». Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἀσπασίας ὑγράνθησαν· ἐὰν εἶχε χρήματα, θὰ ἤλθει πλουσιοπαρόχος τὴν ἐπαίτιδα. Καὶ ὅμως ἡ ἐπαίτις ἐψεύδετο· ἡ πῆρα αὐτῆς ἦτο πλήρης τεμαχίων ἄρτου, πιθανῶς δὲ οὐδὲν εἶχε τέκνον. Ἡ ἀληθὴς πάσχουσα δὲν ἦτο ἐκείνη. Ἡ Ἀσπασία προϋχώρησεν ἔτι καὶ πάλιν ἔστη ἐσοκλήθη ἐπὶ μικρόν. . .

Τί ἦτο κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν; ἐπαίτις! ὦ! φοβερὰ ἡ λέξις· ἐρρίγησεν ἡ Ἀσπασία καὶ ἐποίησε κίνημα ὡς διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ οἶκαδε ἀλλ' ἡ ἐνθύμησις τοῦ τέκνου αὐτῆς τὴν ἐκώλυσεν· αἱ λέξεις «μητέρα μου πεινῶ» κατεξέσχίζον τὰ σπλάγχνα τῆς, τὸ τέκνον τῆς ἐπεινά, ἔπρεπε νὰ φάγῃ. Ἡ συγκίνησις τῆς ἀνῆλθεν εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον καὶ τὰ δάκρυα ἀνέβλυσαν ἀφθονα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς· κλαίουσα λοιπὸν

προϋχώρει. ὦ! ὅ,τι ἠσθάνθη αὕτη ἡ γυνὴ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶναι ἀπερίγραπτον· τὸ μέγεθος τῆς θλίψεως αὐτῆς δὲν ὑπολογίζεται, εἶναι ἀκατάληπτον τῷ ἀπαθῶς ἀκούοντι τῷ ἀπαθῶς ἀναγινώσκοντι. Μετὰ τινα λεπτά ἔστη μηχανικῶς πῶς ἐν τῇ γωνίᾳ ὁδοῦ τινὸς τοῦ Πέραν.

Ἐπὶ δύο ὄλας ὥρας ἔμενεν ἀκίνητος ἐν τῇ θέσει ταύτη· πολλὰκις ἠθέλησε νὰ τείνῃ τὴν χεῖρα, νὰ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην διὰ νὰ σώσῃ τὸ τέκνον τῆς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα καὶ ἀπεχώρει. Τέλος ἐκ τύχης ἀπετάθη πρὸς τὸν καλὸν κάγαθὸν ἐκεῖνον ἄνδρα, ὅστις ὡς εἶδομεν ἔσπευσε νὰ βοηθήσῃ αὐτὴν.

Ὁ φιλόανθρωπος ἄνθρωπος δὲν ἐλησμόνησε τὴν εἰς τὴν γραῖαν οἰκοδέσποιναν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν. Πράγματι τῇ ἐπαύριον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς, ἐνῶ δὲ ἡ Ἀσπασία κατεγίνετο εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ φαγητοῦ τοῦ τέκνου τῆς, εἶδεν αἴφνης τὴν γραῖαν εἰσάγουσαν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς τὸν σωτήρα τῆς προτεραίας, τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον ἀνευ τοῦ ὁποίου ἴσως τὸ τέκνον τῆς θὰ ἀπέθνησκεν. Πάραυτα δὲ τὸν ἀνεγνώρισε καὶ ἐγερεθεῖσα μετὰ σπουδῆς ἠὺχαρίστησεν αὐτῷ μετὰ δακρύων.

— Ἄνευ ὑμῶν, κύριε, τὸ τέκνον μου θὰ ἦτο ἴσως νεκρὸν τὴν στιγμὴν ταύτην.

— Ὁ Θεὸς εἶναι φιλεύσπαγγλος, καλὴ μου κυρία, ἀπήντησεν οὗτος, οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τοὺς ἐναρέτους· ἔρχομαι νῦν νὰ ἀναγγείλω ὑμῖν, ὅτι λαμβάνω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου τὸ τέκνον σας.

Γνωρίζω τὰ πάντα, ἡ ἀγαθὴ γραῖα ἐφρόντισε νὰ μὲ διαφωτίσῃ πρὸ ὀλίγου. Γνωρίζω ποῖα εἶσθε, ὡς καὶ τὰ δεινὰ, ὅσα ὑπέστητε μέχρι τοῦδε· ἐλπίζω ὅτι ταῦτα θὰ παύσωσι πλέον ἀπὸ τὴν σήμερον.

Ἡ Ἀσπασία ἔμεινεν ἀναυδος μὴ εὐρίσκουσα λέξεις πρὸς ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῆς. Τέλος, συλλέξασα τὰς δυνάμεις αὐτῆς, ἤνωσε τὰς χεῖρας καὶ κατέ-

πασεν εἰς τὰ γόνατα, ὅπως εὐχαριστήσῃ αὐτῶ· οὗτος ὁμως ἀνεγείρων αὐτὴν μετὰ σπουδῆς.

— Κυρία, εἶπεν. εὐχαρίστησον μᾶλλον τῷ Θεῷ τῷ Ὑψίστῳ τῷ εὐδοκῆσαντι νὰ με ῥίψῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ σου ὡς σωτῆρά σου καὶ τοῦ τέκνου σου.

— Εὐλογημένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! ἐψιθύρισε μετὰ λυγμῶν ἡ Ἀσπασία, κλίνασα γόνυ καὶ ἀνατείνασα τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εὐλογημένος ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποσταλεῖς πρὸς σωτηρίαν τοῦ τέκνου μου.

Ἡ συγκίνησις κατέλαβεν αὐτὴν, ἔπεσε δὲ λειπόθυμος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Δέκα παρῆλθον ἔκτοτε ἔτη. Ἡμέραν τινα τοῦ ἀπριλίου, περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ. πλῆθος πολὺ συνωστίζετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Εἰσοδίων ἐν Πέραν, ἦτο κηδεῖα. Ἄφου ἐψάλλῃ ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, ἱεροκῆρυξ ὠμίλησεν, ἐπ' ἀμβωνος, ἐξυμνήσας τὰς ἀρετὰς τοῦ θανόντος, ὡς τοῦτο συμβαίνει διὰ πάντας τοὺς θανόντας, εἴτε πράγματι ἀνάρετοί εἰσιν οὗτοι εἴτε μὴ· ἀλλ' ὁ ἀποθανὼν δεδικαίωται. Ἐν τῇ περιστάσει ὁμως ταύτῃ εἶχε πολλὰ νὰ εἴπῃ ὁ ἱεροκῆρυξ περὶ τοῦ ἀφ' ἡμῶν μεταστάντος ἀνδρός οὗ ὁ βίος ἦτο σειρὰ εὐεργεσιῶν καὶ ἐναρέτων πράξεων.

Νεανίας τις, ὡσεὶ πεντεκαίδεκάτης ὠχρὰν καὶ συμπαθητικὴν ἔχων μορφήν, ἴστατο καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀκολουθίας καὶ τοῦ λόγου τοῦ ἱεροκῆρυκος ἀκίνητος πλησίον τοῦ νεκροῦ, τὸ δὲ βλέμμα αὐτοῦ ἦτο προσηλωμένον διηνεκῶς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θανόντος, καὶ ἐνίοτε δάκρυα ἀνέβλυζον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ καὶ ἐκυλίωντο βραδέως ἐπὶ τῶν παρειῶν του. Ὅτε ἤρξατο ψαλλόμενον τὸ «Δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμόν», ὁ νεανίας προσῆλθε πρῶτος, ἠσπάσθη τὸν νεκρὸν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ περιστείλῃ πλέον τὴν συγκίνησιν καὶ τὴν θλίψιν αὐτοῦ, κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ νεκροκραββάτου, τὰ δὲ δάκρυα καὶ οἱ λυγμοὶ κατέπνιγον αὐτόν.

Μετὰ δύο ὥρας ὁ νεκρὸς εὐρίσκετο ἐν τῷ νεκροταφείῳ· ἀφου δὲ κατετέθη εἰς τὸν τάφον καὶ ὁ χοῦς ἐκάλυψε τὸν χοῦν, πάντες οἱ παρεστώτες ἀπῆλθον, οἱ μὲν συγκεκινημένοι, οἱ δὲ καὶ κλαίοντες, καὶ μετὰ πέντε λεπτά τῆς ὥρας οὐδεὶς παρέμεινε πλησίον τοῦ τάφου· εἴπομεν οὐδεὶς, ἀλλ' οὐχί, ὁ ὠχρὸς νεανίας. Ἄφου ἡ κατὰ μικρὸν διακοπεῖσα νεκρική σιγὴ ἐπεκράτησεν αὐθις ἐν τῷ νεκροταφείῳ, προσῆλθεν εἰς τὸν ἄρτι κλεισθέντα τάφον καὶ κλίνας τὸ γόνυ ἔκλαυσε πικρῶς, τὰ δὲ δάκρυα αὐτοῦ ἐπότισαν τὸ ἀπαλὸν χῶμα.

Τέλος ἐγείρας τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνας εἶπε τὰ ἐξῆς, μετὰ τρεμούσης φωνῆς.

«Θεέ μου, Θεέ μου! ἐγεννήθην ἐν θλίψεσι καὶ ἐν πικρίαις ηὔξῃθην. Σχεδὸν δὲ ἐγνώρισα τὸν πατέρα μου, δεκαετῆς δὲ ἀπώλεσα τὴν δυστυχῆ καὶ πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ παθοῦσαν μητέρα μου.

Ἐν ὄν μοι ἔμενε ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, εἰς ἀγαθὸς προστάτης, δεύτερος πατήρ, ἄνευ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ ὁποίου θὰ ἀπέθνησκον βεβαίως. ὦ! ἡγάπων, Θεέ μου, καὶ ἐσεβόμην τὸν προστάτην τοῦτον, εἶμαι μόνος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ οὗτος ἦτο δι' ἐμέ τὸ πᾶν. Ἀλλὰ με ἀφῆρσας, Θεέ μου, καὶ τὸν ἀγαθὸν μου τοῦτον προστάτην, τὸ μόνον μου στήριγμα· οὐδὲν μοι μένει πλέον ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδέν.

Ἀλλὰ γεννηθῆτω, ὕψιστε Θεέ, τὸ θέλημά σου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἀτυχὴς νεανίας ἔκυψε πάλιν ἐπὶ τοῦ τάφου καὶ ἠσπάσθη τὸ χῶμα· ἐνῶ δὲ ἀνηγείρετο, χεῖρ τις ἤγγισε τὸν ὄμον αὐτοῦ. Στραφεὶς παρετήρησε πολὺν τινα γέροντα, γνωστὸν αὐτῷ, φίλον τοῦ προστάτου του.

Νικόλαε, εἶπεν ὁ γέρον, ἔχεις δίκαιον νὰ κλαίῃς καὶ νὰ ὀδύρεσαι διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀγαθοῦ σου προστάτου καὶ καλοῦ μου φίλου. Μὴ ἀδημόνει ὁμως κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ μετρίασον τὴν λύπην σου. Ὁ ἀγαθὸς σου

προστάτης δὲν σὲ ἐλησμόνησε καὶ κατὰ τὸ θάνατον αὐτοῦ. Ἐν τῇ διαθήκῃ του ὤρισε ποσὸν ἰκανὸν ὅπως περατώσῃς τὰς σπουδὰς σου ἐνταῦθα, εἶτα δὲ καὶ ἐν Εὐρώπῃ. Ἐγὼ εἶμι ὁ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης αὐτοῦ, καὶ θὰ ἐκτελέσω πιστῶς τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ εὐλικρινεστάτου καὶ πιστοτάτου τῶν φίλων μου.

Εὐρήσεις ἐν ἐμοί, τέκνον μου, δεύτερον πατέρα.

Ὁ Νικόλαος εἰς ταῦτα οὐδὲ λέξιν ἠδυνήθη ν' ἀρθρώσῃ ἐκ τῆς συγκινήσεως. ὕψωσεν ὅμως τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἐδεήθη ὑπὲρ τοῦ προστάτου αὐτοῦ. Ὁ γέρον δὲν ἤκουσε τὴν δέησιν τοῦ εὐγνώμονος νεανίου ἀπαγγείλαντος αὐτὴν σιγηλῇ τῇ φωνῇ.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Φιλομούσων Συνδρομητῶν.

Αἱ Κυρίαὶ		Β. Γκιιάλης	Σὺμ. Ι
Ἑλένη Μαγκλή	Σὺμ. 1	Νικόλαος Τζιμούλης	»
Σοφία Ρυσίου	»	Σωκράτης Τριπούπης	»
Βιργινία Κάιση	»	Ἄρ. Κυτριλάκης	»
Αἰκατερίνη Γ. Νομίδου	»	Ἄνδρέας Χαλκιάσης	»
Εὐτυχία Δ. Ἀντύπα	»	Ἄνώνυμος	»
Αἰκατερίνη Δ. Ἐπτηριάδῃ	»	Ἄλέξανδρος Μηλωνάδης	»
Ἐν Κωνσταντοπόλει Κύριοι		Ο. Ναδάλης	»
Ἄγγελῆς Μαγκλή	2	Λιθαρόπουλος	»
Ἀναστάσιος Παππαδόπουλος	1	Ἰωάννης Μπέλλας	»
Γεώργιος Βονιτζιάνος	»	Ι. Ν. Σεμνόπουλος	»
Βασίλειος Πετρίδης	»	Χρῆστος Προδρόμου	»
Νικόλαος Α. Τσιβόγλου	»	Λεωνίδας Παππαδόπουλος	»
Παναγιώτης Σ. Καλλιάρχης	»	Γεώργιος Καραμαντζώνης	»
Σπυρίδων Νομίδης	»	Ἀθανάσιος Βαλατόπουλος	»
Κωνσταντῖνος Μ. Σωτηριάδης	»	Κ. Κουμαριανός	»
Κ. Γ. Νομίδης	4	Πέτρος Τζηρόγλου	»
Β. Λ. Τσιβόγλου	4	Χουρμούζης	»
Γεώργιος Π. Δαμουγλίδης	1	Ἄλέξανδρος Ἀλευρόπουλος	»
Κωνσταντῖνος Ροσιάνος	»	Π. Α. Καραπαναγιώτης	»
Ν. Δ. Καλόγηρος	»	N. G. Zarifis	»
Γ. Κ. Κοράκης	»	Simon Lusanberg	»
Ι. Βραχνός	»	Η. Μαδέλας	»
Δημήτριος Καλουτᾶς	»	Λ. Α.	»
Μιχαλινός	»	Τηλ. Τζιβόγλου	»
Ἄνώνυμος	»	Οἱ ἐκ Χίου	»
Π. Μαριάνος	»	Δημήτριος Καλογήρου	»
Κ. Δ. Μαρῆς	»	Λουκῆς Καλογήρου	»
Δημήτριος Λαρούτας	»	Γεώργιος Καλογήρου	»
Ν. Κουτέλας	»	Στυλιανός Μανάρης	»
Ἄνδρικός Κάισης	»	Π. Κ. Κουντουρούδης	»

Θεόδωρος Καλουτάς	Σώμ.	1	Σωτήριος Καλλιάρχης	Σώμ.	1
'Αλέξανδρος Καλουτάς			» Ε. Γ. Στασινόπουλος		»
Σ. Κυτρυλάκης			» Τῶν Μαθητῶν τῆς Ἑλληνικῆς		
Ἐπαμεινώνδας Λώδης			» Ἐμπορικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης		
Σταμάτιος Κουστάρης			» Νικόλαος Β. Κομβόπουλος		»
Κωνσταντῖνος Ζαφυράκης			» Σοφοκλῆς Ζαχαρίου		»
Δημήτριος Παππά Γεωργίου			» Κυριάκος Α. Συγγρού		»
Χρῆστος Κάκαρης			» Τῶν Μαθητῶν Ἑλληνικοῦ		
Γ. Χρηστοφορίδης			» Ἐκπαιδευτηρίου Ι. Βασματζίδου		
'Αντ. Π. Μερούσης			» Ἡλίας Ἡλιάσκος		3
Στέφανος Κεφαλάς			» Δημήτριος Πουλουλίδης		2
Νικόλαος Νικολάκης			» Δημήτριος Μαγκλῆς		»
Ἱεροδιάκονος Βιζιαναρῆσης			Κωνσταντῖνος Κυριακοῦ		»
Χ. Γ. Φαραλίας			» Βασίλειος Παππαδόπουλος		»
'Ιωάννης Καράβας			» Χρῆστος Φραγγόπουλος		1
Γεώργιος Κύτρινος			» Σωκράτης Φραγγόπουλος		»
Ζαννῆς Πλουμῆς			» Μάρκος Μάρκου		»
'Ιωάννης Γρέγος			» Σαραντίδου Δημιοσθένης		»
Εὐστράτιος Κάκαρης			'Αντ. Κ. Δημητριάδης		»
Τῶν Μαθητῶν τῆς Μεγάλης			'Αριστοτέλης Κανδύλης		»
τοῦ Γένους Σχολῆς			Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης		»
Δημήτριος Χ. Γιαννόπουλος			» Χαράλαμπος Λογοθέτης		»
Κλέων Στυλιανίδης			» Κωνσταντῖνος Εὐθυμίου		»
Νικ. Ἄφεντούλης			» Σωκράτης Ζαφυράκης		4
Κ. Παππαδόπουλος			» Νικόλαος Ἡλιάσκος		»
'Ιωάννης Ξανθόπουλος			» Γεώργ. Παππάζογλου		»
Χ. Θεοχαρίδης			» Χρῆστος Χρηστίδης		»
Ζεὺς, σωτὴρ, καὶ νίκη			» Γ. Θ. Βασματζίδης		»
Γνάξης			» Γεώργ. Σαράφογλου		»
Γρηγοριάδης			» Γ. Γιαννησόπουλος		»
Μ. Χρηστίδης			» Δημήτριος Γιαμαλίδης		»
Ζ. Ζαφειρόπουλος			» Μιλτιάδης Βαλσαμίδης		»
'Αγ. Σαραφόπουλος			» Ν. Δ. Ἀλεξιάδης.		»

ΣΗΜ.— Αἰτούμεν συγγνώμην παρὰ τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν
ὄν τὰ ὀνόματα διὰ τὸ δυσανάγνωστον παρεμορφώθησαν.